

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

4. října 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů – Nařízení (EU) 2016/679 – Zveřejnění společenské smlouvy obsahující osobní údaje v obchodním rejstříku – Směrnice (EU) 2017/1132 – Nepovinné osobní údaje – Neexistence souhlasu subjektu údajů – Právo na výmaz – Nehmotná újma“

Ve věci C-200/23,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Nejvyššího správního soudu (Varchoven administrativen sad, Bulharsko) ze dne 21. března 2023, došlým Soudnímu dvoru dne 28. března 2023, v řízení

Agencia po vpisvanijata

proti

OL,

za účasti:

Varchovna administrativna prokuratura

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení: A. Arabadžev, předseda senátu, T. von Danwitz (zpravodaj), P. G. Xuereb, A. Kumin a I. Ziemele, soudci,

generální advokátka: L. Medina,

za soudní kancelář: R. Stefanova-Kamiševa, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. března 2024,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

- za Agencia po vpisvanijata: I. D. Ivanov a D. S. Miteva, ve spolupráci s: Z. N. Mandažieva, advokat,
- za OL: jí samou, ve spolupráci s: I. Stojnev a T. Conev, advokati,

* Jednací jazyk: bulharština.

- za bulharskou vládu: T. Mitova a R. Stojanov, jako zmocněnci,
- za německou vládu: J. Möller a P.-L. Krüger, jako zmocněnci,
- za Irsko: M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce, M. Lane a M. Tierney, jako zmocněnci, ve spolupráci s: I. Boyle Harper, BL,
- za italskou vládu: G. Palmieri, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: G. Natale, avvocato dello Stato,
- za polskou vládu: B. Majczyna, jako zmocněnec,
- za finskou vládu: A. Laine, jako zmocněnkyně,
- za Evropskou komisi: A. Bouchagiar, C. Georgieva, H. Kranenborg a L. Malferrari, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 30. května 2024,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 3 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/101/ES ze dne 16. září 2009 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce [ES], za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. 2009, L 258, s. 11), jakož i článků 4, 6, 17, 58 a 82 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. 2016, L 119, s. 1, oprava Úř. věst. 2018, L 127, s. 2, dále jen „GDPR“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Agenturou pro provádění zápisů do veřejných rejstříků (Agencia po vpisvanijata, Bulharsko) (dále jen „Agentura“) a OL ve věci odmítnutí ze strany Agentury vymazat určité osobní údaje OL obsažené ve společenské smlouvě zveřejněné v obchodním rejstříku.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice (EU) 2017/1132

- 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1132 ze dne 14. června 2017 o některých aspektech práva obchodních společností (Úř. věst. 2017, L 169, s. 46) s účinností ode dne vstupu v platnost, a sice dne 20. července 2017, zrušila a nahradila směrnicí 2009/101.

4 Body 1, 7, 8 a 12 odůvodnění směrnice 2017/1132 uvádějí:

„(1) Směrnice [2009/101] a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/30/EU [ze dne 25. října 2012 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce [SFEU] při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. 2012, L 315, s. 74)] byly několikrát podstatně změněny [...] Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by uvedené směrnice měly být kodifikovány.

[...]

(7) Koordinace vnitrostátních předpisů týkajících se zveřejnění, platnosti závazků akciových společností a společností s ručením omezeným a neplatnosti těchto společností nabývá zvláštního významu, zejména za účelem zajištění ochrany zájmů třetích osob.

(8) Zveřejňování by mělo umožnit třetím osobám seznámit se se základními listinami společnosti a s některými údaji, které se jí týkají, zejména s údaji o osobách, které jsou oprávněny společnost zavazovat.

[...]

(12) Přeshraniční přístup k informacím o společnostech je třeba zjednodušit tím, že se kromě povinného zveřejnění v jednom z jazyků povolených v členském státě společnosti umožní dobrovolná registrace povinně zveřejňovaných listin a údajů v dalších jazycích. Třetí osoby jednající v dobré víře by měly mít možnost se těchto překladů dovolávat.“

5 Článek 4 této směrnice, nadepsaný „Údaje, které musí být uvedeny ve stanovách nebo v zakladatelském právním jednání nebo v samostatném právním jednání“, který je obsažen v oddíle 1 kapitoly II hlavy I směrnice 2017/1132, nadepsaném „Vznik akciové společnosti“, stanoví:

„Ve stanovách nebo v zakladatelském právním jednání nebo v samostatném právním jednání, které je zveřejněno způsobem stanoveným právními předpisy každého členského státu v souladu s článkem 16, musí být obsaženy alespoň tyto údaje:

[...]

i) totožnost fyzických nebo právnických osob nebo společností, které podepsaly nebo jejichž jménem byly podepsány stanovy nebo zakladatelské právní jednání, nebo pokud založení společnosti nebylo okamžité, totožnost fyzických nebo právnických osob nebo společností, které podepsaly nebo jejichž jménem byly podepsány návrhy stanov nebo zakladatelského právního jednání;

[...]“

6 Oddíl 1 kapitoly III hlavy I uvedené směrnice, nadepsaný „Obecná ustanovení“, obsahuje články 13 až 28.

7 Článek 13 téže směrnice, nadepsaný „Působnost“, stanoví:

„Koordinační opatření stanovená tímto oddílem se použijí na právní a správní předpisy členských států, které se vztahují na formy společností uvedené v příloze II.“

8 Článek 14 směrnice 2017/1132, nadepsaný „Listiny a údaje zveřejňované společnostmi“, stanoví:

„Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby společnosti povinně zveřejnily alespoň následující listiny a údaje:

- a) zakladatelské právní jednání a statuty, pokud jsou obsaženy v samostatném právním jednání;
- b) změny právních jednání uvedených v písmenu a), včetně prodloužení doby, na kterou byla společnost založena;
- c) po každé změně zakladatelského právního jednání nebo stanov úplné znění změněného právního jednání nebo stanov v platném znění;
- d) jmenování, ukončení funkce a totožnost osob, které jako zákonem stanovený orgán společnosti nebo členové tohoto orgánu:
 - i) jsou oprávněny zastupovat společnost vůči třetím osobám a v soudních řízeních; při zveřejnění musí být uvedeno, zda osoby, které jsou oprávněny zastupovat společnost, tak mohou činit samostatně nebo tak musí činit společně,
 - ii) se účastní správy, dozoru nebo kontroly společnosti;

[...]“

9 Článek 15 odst. 1 této směrnice, nadepsaný „Změny v listinách a údajích“, stanoví:

„Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby veškeré změny v listinách a údajích uvedených v článku 14 byly zapsány do příslušného rejstříku uvedeného v čl. 16 odst. 1 prvním pododstavci a zveřejněny v souladu s čl. 16 odst. 3 a 5 zpravidla do 21 dnů od obdržení úplné dokumentace týkající se těchto změn, včetně případného ověření zákonnosti, je-li vnitrostátním právem pro zápis vyžadováno.“

10 Článek 16 uvedené směrnice, nadepsaný „Zveřejnění v rejstříku“, stanoví:

„1 V každém členském státě je veden spis v ústředním, obchodním či podnikovém rejstříku (dále jen ‚rejstřík‘) pro každou společnost, která je v něm zapsána.

[...]

3. Všechny listiny a všechny údaje, které musí být zveřejněny podle článku 14, jsou vedeny ve spise nebo zapsány do rejstříku; předmět zápisů do rejstříku je v každém případě uveden ve spisu.

Členské státy zajistí, aby společnosti a další osoby nebo orgány mající oznamovací povinnost nebo povinnost při oznamování spolupracovat mohly ukládat všechny listiny a údaje, které musí být zveřejněny podle článku 14, v elektronické formě. Kromě toho mohou členské státy vyžadovat, aby všechny společnosti nebo některé jejich formy ukládaly všechny tyto listiny a údaje nebo některé jejich druhy v elektronické formě.

Všechny listiny a údaje uvedené v článku 14, které se ukládají v tištěné nebo elektronické formě, musí být vedeny ve spise nebo zapsány do rejstříku v elektronické formě. K tomuto účelu členské státy zabezpečí, aby rejstřík všechny listiny a údaje uložené v tištěné formě převedl do elektronické formy.

[...]

4. Na žádost musí být možné získat kopii každé listiny nebo každého údaje, které jsou uvedeny v článku 14, nebo jejich části. Žádosti mohou být rejstříku podávány v tištěné nebo elektronické formě podle volby žadatele.

[...]

5. Listiny a údaje uvedené v odstavci 3 se zveřejní ve vnitrostátním věstníku určeném pro tento účel členským státem buď v plném nebo zkráceném znění, nebo prostřednictvím odkazu oznamujícího uložení dokumentu ve spisu nebo jeho zápis do rejstříku. Vnitrostátní věstník určený pro tento účel může být veden v elektronické formě.

Členské státy se mohou rozhodnout, že nahradí zveřejňování ve vnitrostátním věstníku jiným, stejně účinným způsobem, který bude přinejmenším využívat systému umožňujícího přístup k zveřejněným informacím v chronologickém sledu prostřednictvím centrální elektronické platformy.

6. Společnost se může dovolávat listin a údajů vůči třetím osobám až po zveřejnění uvedeném v odstavci 5, ledaže prokáže, že tyto třetí osoby tyto listiny nebo údaje znaly.

[...]

7. Členské státy přijmou opatření nezbytná k tomu, aby zabránily jakémukoli nesouladu mezi obsahem informací zveřejněných podle odstavce 5 a obsahem rejstříku nebo spisu.

V případě nesouladu se však nelze dovolávat textu zveřejněného podle odstavce 5 vůči třetím osobám; třetí osoby se jej však dovolávat mohou, ledaže společnost prokáže, že znaly texty uložené ve spisu nebo zapsané v rejstříku.

[...]“

- 11 Článek 21 směrnice 2017/1132, nadepsaný „Jazyk zveřejnění a překlad zveřejňovaných listin a údajů“, stanoví:

„1. Listiny a údaje, které mají být zveřejněny podle článku 14, se vyhotovují a ukládají v jednom z jazyků povolených jazykovými pravidly platnými v členském státě, kde je veden spis uvedený v čl. 16 odst. 1.

2. Vedle povinného zveřejnění uvedeného v článku 16 umožní členské státy, aby překlady listin a údajů uvedených v článku 14 mohly být dobrovolně zveřejněny v souladu s článkem 16 v kterémkoli úředním jazyce [Evropské u]nie.

Členské státy mohou nařídít, aby překlad takových listin a údajů byl ověřen.

Členské státy přijmou potřebná opatření k usnadnění přístupu třetích osob k dobrovolně zveřejněným překladům.

3. Vedle povinného zveřejnění, uvedeného v článku 16, a dobrovolného zveřejnění podle odstavce 2 tohoto článku mohou členské státy umožnit, aby dotčené listiny a údaje byly zveřejněny v souladu s článkem 16 v kterémkoli jiném jazyce.

[...]

4. V případě nesouladu mezi listinami a údaji zveřejněnými v úředních jazycích rejstříku a dobrovolně zveřejněným překladem se nelze dobrovolně zveřejněného překladu dovolávat vůči třetím osobám. [...]"

- 12 Článek 161 této směrnice, nadepsaný „Ochrana údajů“, stanoví:

„Zpracování osobních údajů prováděné v rámci této směrnice se řídí směrnicí [Evropského parlamentu a Rady] 95/46/ES [ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. 1995, L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355)].“

- 13 Článek 166 uvedené směrnice, nadepsaný „Zrušení“, stanoví:

„Směrnice [2009/101 a 2012/30] se zrušují [...].

Odkazy na zrušené směrnice se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze IV.“

- 14 Příloha II směrnice 2017/1132 obsahuje seznam forem společností podle čl. 7 odst. 1, článku 13, čl. 29 odst. 1, čl. 36 odst. 1, čl. 67 odst. 1 a čl. 119 odst. 1 písm. a) této směrnice, mezi nimiž je v případě Bulharska zahrnuta OOD.

- 15 Podle srovnávací tabulky uvedené v příloze IV směrnice 2017/1132 odpovídají články 2, 2a, 3, 4 a 7a směrnice 2009/101 článkům 14, 15, 16, 21 a 161 směrnice 2017/1132. Článek 3 směrnice 2012/30 odpovídá článku 4 směrnice 2017/1132.

Směrnice (EU) 2019/1151

- 16 Směrnice 2017/1132 byla změněna mimo jiné směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1151 ze dne 20. června 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností (Úř. věst. 2019, L 186, s. 80), která vstoupila v platnost dne 31. července 2019 a která v článku 1, nadepsaném „Změny směrnice [2017/1132]“, stanoví:

„Směrnice [2017/1132] se mění takto:

[...]

6) Článek 16 se nahrazuje tímto:

„Článek 16

Zveřejnění v rejstříku

1. V každém členském státě je veden spis v ústředním, obchodním či podnikovém rejstříku (dále jen »rejstřík«) pro každou společnost, která je v něm zapsána.

[...]

2. Všechny listiny a údaje, které musí být zveřejněny podle článku 14, jsou vedeny ve spise uvedeném v odstavci 1 tohoto článku nebo zapsány přímo do rejstříku a předmět zápisů do rejstříku je zaznamenán ve spisu.

Všechny listiny a údaje podle článku 14, bez ohledu na způsob, jakým jsou ukládány, jsou vedeny ve spise v rejstříku nebo přímo do něj zapsány v elektronické formě. Členské státy zajistí, aby rejstřík všechny listiny a údaje uložené v tištěné formě převedl co nejdříve do elektronické formy.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby se zveřejňování listin a údajů podle článku 14 uskutečňovalo jejich zpřístupněním veřejnosti prostřednictvím rejstříku. Kromě toho mohou členské státy rovněž požadovat, aby byly některé nebo všechny listiny a údaje zveřejněny ve vnitrostátním věstníku určeném pro tento účel nebo jiným, stejně účinným způsobem. [...]

4. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zabránily jakémukoli nesouladu mezi zápisem v rejstříku a obsahem spisu.

Členské státy, které požadují zveřejňování listin a údajů ve vnitrostátním věstníku nebo na centrální elektronické platformě, přijmou nezbytná opatření k tomu, aby zabránily nesouladu mezi obsahem zveřejněným podle odstavce 3 a obsahem zveřejněným v uvedeném věstníku nebo na uvedené platformě.

V případě nesouladu podle tohoto článku jsou rozhodující listiny a údaje, které jsou k dispozici v rejstříku.

5. Společnost se může dovolávat listin a údajů uvedených v článku 4 vůči třetím osobám až po zveřejnění uvedeném v odstavci 3 tohoto článku, ledaže prokáže, že třetí osoby tyto listiny nebo údaje znaly.

[...]

6. Členské státy zajistí, aby všechny listiny a údaje podané při vytvoření společnosti, zápisu pobočky do rejstříku nebo ukládání prováděného společností nebo pobočkou rejstříky uložily ve strojově čitelném formátu umožňujícím vyhledávání nebo jako strukturované údaje.'

7) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 16a

Přístup ke zveřejněným údajům

1. Členské státy zajistí, aby bylo možno na žádost získat z rejstříku kopie všech nebo libovolných částí listin a údajů podle článku 14 [...].

[...]

19) Článek 161 se nahrazuje tímto:

„Článek 161

Ochrana údajů

Zpracování osobních údajů prováděné v rámci této směrnice se řídí nařízením [GDPR].“

17 Článek 2 směrnice 2019/1151, nadepsaný „Provedení“, stanoví:

„1 Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. srpna 2021. [...]

2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s [...] čl. 1 bod 6) této směrnice, který se týká čl. 16 odst. 6 směrnice [2017/1132], do 1. srpna 2023.

3. Odchylně od odstavce 1 může být členským státům, které se při provádění této směrnice budou potýkat s velkými obtížemi, prodloužena lhůta pro provedení směrnice stanovená v odstavci 1 až o jeden rok. [...]

[...]“

GDPR

18 V bodech 26, 32, 40, 42, 43, 50, 85, 143 a 146 odůvodnění GDPR se uvádí:

„(26) Zásady ochrany údajů by se měly uplatňovat na všechny informace týkající se identifikované nebo identifikovatelné fyzické osoby. [...] Při určování, zda je fyzická osoba identifikovatelná, by se mělo přihlédnout ke všem prostředkům, jako je například výběr vyčleněním, o nichž lze rozumně předpokládat, že je správce nebo jiná osoba použije pro přímou či nepřímou identifikaci dané fyzické osoby. [...]

[...]

- (32) Souhlas by měl být dán jednoznačným potvrzením, které je vyjádřením svobodného, konkrétního, informovaného a jednoznačného svolení subjektu údajů ke zpracování osobních údajů, které se jej týkají, a to v podobě písemného prohlášení, i učiněného elektronicky, nebo ústního prohlášení. [...] Souhlas by se měl vztahovat na veškeré činnosti zpracování prováděné pro stejný účel nebo stejné účely. Jestliže má zpracování několik účelů, měl by být souhlas udělen pro všechny. [...]

[...]

- (40) Aby bylo zpracování zákonné, měly by být osobní údaje zpracovávány na základě souhlasu subjektu údajů nebo s ohledem na nějaký jiný legitimní základ stanovený právními předpisy, buď v tomto nařízení, nebo v jiném právním předpise Unie nebo členského státu, jak je uvedeno v tomto nařízení, mimo jiné i s ohledem na nezbytnost dodržení zákonné povinnosti, která se na správce vztahuje, nebo nezbytnost plnění smlouvy, jejíž stranou je subjekt údajů, nebo za účelem přijetí opatření na žádost subjektu údajů před uzavřením smlouvy.

[...]

- (42) Pokud je zpracování založeno na souhlasu subjektu údajů, měl by být správce schopen prokázat, že subjekt údajů vyjádřil s danou operací zpracování souhlas. [...] Souhlas by neměl být považován za svobodný, pokud subjekt údajů nemá skutečnou nebo svobodnou volbu nebo nemůže souhlas odmítnout nebo odvolat, aniž by byl poškozen.

- (43) S cílem zajistit, aby byl souhlas svobodný, by vyjádření souhlasu nemělo představovat platný právní důvod pro zpracování osobních údajů ve zvláštním případě, kdy mezi subjektem údajů a správcem existuje jasná nerovnováha, zejména pokud je správce orgánem veřejné moci, a je tedy nepravděpodobné, že za všech okolností této konkrétní situace byl souhlas udělen svobodně. Lze předpokládat, že souhlas není svobodný, není-li možné vyjádřit samostatný souhlas s jednotlivými operacemi zpracování osobních údajů, i když je to v daném případě vhodné [...]

[...]

- (50) Zpracování osobních údajů pro jiné účely, než jsou ty, pro které byly osobní údaje původně shromážděny, by mělo být povoleno pouze v případě, kdy je slučitelné s účely, pro které byly osobní údaje původně shromážděny. V takovém případě není třeba právní základ odlišný od toho, který umožnil shromáždění osobních údajů. [...]

[...]

- (85) Není-li porušení zabezpečení osobních údajů řešeno náležitě a včas, může to fyzickým osobám způsobit fyzickou, hmotnou či nehmotnou újmu, jako je ztráta kontroly nad jejich osobními údaji nebo omezení jejich práv, diskriminace, krádež nebo zneužití identity, finanční ztráta, neoprávněné zrušení pseudonymizace, poškození pověsti, ztráta důvěrnosti osobních údajů chráněných služebním tajemstvím nebo jakékoliv jiné významné hospodářské či společenské znevýhodnění dotčených fyzických osob. [...]

[...]

(143) [...] každá fyzická nebo právnická osoba [by měla mít] právo na účinnou soudní ochranu u příslušného vnitrostátního soudu proti rozhodnutím dozorového úřadu, která vůči ní zakládají právní účinky. Taková rozhodnutí se týkají zejména výkonu vyšetřovacích, nápravných a povolovacích pravomocí dozorovým úřadem nebo odmítnutí či zamítnutí stížností. Právo na účinnou soudní ochranu se však nevztahuje na další opatření dozorových úřadů, která nejsou právně závazná, jako jsou stanoviska vydávaná dozorovým úřadem nebo poradenství jím poskytované. [...]

[...]

(146) [...] Správce nebo zpracovatel by však měl být odpovědnosti zproštěn, pokud prokáže, že za újmu nenese žádným způsobem odpovědnost. Výklad pojmu ‚újma‘ by měl být široký a opírat se o judikaturu Soudního dvora při plném zohlednění cílů tohoto nařízení. [...] Subjekty údajů by měly obdržet plnou a účinnou náhradu újmy, kterou utrpěly. [...]

19 Článek 4 GDPR, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) ‚osobními údaji‘ veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen ‚subjekt údajů‘); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby;

2) ‚zpracováním‘ jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení;

[...]

7) ‚správcem‘ fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení;

[...]

9) ‚příjemcem‘ fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, kterým jsou osobní údaje poskytnuty, ať už se jedná o třetí stranu, či nikoli. Avšak orgány veřejné moci, které mohou získávat osobní údaje v rámci zvláštního šetření v souladu s právem členského státu, se za příjemce nepovažují; zpracování těchto osobních údajů těmito orgány veřejné moci musí být v souladu s použitelnými pravidly ochrany údajů pro dané účely zpracování;

[...]

11) „soulasem“ subjektu údajů jakýkoli svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých osobních údajů;

[...]

20 Článek 5 GDPR, nadepsaný „Zásady zpracování osobních údajů“, stanoví:

„1. Osobní údaje musí být:

[...]

b) shromažďovány pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely a nesmějí být dále zpracovávány způsobem, který je s těmito účely neslučitelný[...] („účelové omezení“);

c) přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány („minimalizace údajů“);

[...]

2. Správce odpovídá za dodržení odstavce 1 a musí být schopen toto dodržení souladu doložit („odpovědnost“).“

21 Článek 6 GDPR, nadepsaný „Zákonnost zpracování“, stanoví:

„1. Zpracování je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu:

a) subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých osobních údajů pro jeden či více konkrétních účelů;

[...]

c) zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje;

[...]

e) zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce;

[...]

3. Základ pro zpracování podle odst. 1 písm. c) a e) musí být stanoven:

a) právem Unie nebo

b) právem členského státu, které se na správce vztahuje.

Účel zpracování musí vycházet z tohoto právního základu, nebo pokud jde o zpracování uvedené v odst. 1 písm. e), musí být toto zpracování nutné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném

zájmu či při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce. Tento právní základ může obsahovat konkrétní ustanovení pro přizpůsobení uplatňování pravidel tohoto nařízení, včetně obecných podmínek, kterými se řídí zákonnost zpracování správcem, typu osobních údajů, které mají být zpracovány, dotčených subjektů údajů, subjektů, kterým lze osobní údaje poskytnout, a účelu tohoto poskytování, účelového omezení, doby uložení a jednotlivých operací zpracování a postupů zpracování, jakož i dalších opatření k zajištění zákonného a spravedlivého zpracování, jako jsou opatření pro jiné zvláštní situace, při nichž dochází ke zpracování, než stanoví kapitola IX. Právo Unie nebo členského státu musí splňovat cíl veřejného zájmu a musí být přiměřené sledovanému legitimnímu cíli.

[...]“

- 22 Článek 17 GDPR, nadepsaný „Právo na výmaz („právo být zapomenut“)“, stanoví:

„1. Subjekt údajů má právo na to, aby správce bez zbytečného odkladu vymazal osobní údaje, které se daného subjektu údajů týkají, a správce má povinnost osobní údaje bez zbytečného odkladu vymazat, pokud je dán jeden z těchto důvodů:

- a) osobní údaje již nejsou potřebné pro účely, pro které byly shromážděny nebo jinak zpracovány;
- b) subjekt údajů odvolá souhlas, na jehož základě byly údaje podle čl. 6 odst. 1 písm. a) nebo čl. 9 odst. 2 písm. a) zpracovány, a neexistuje žádný další právní důvod pro zpracování;
- c) subjekt údajů vznesl námitky proti zpracování podle čl. 21 odst. 1 a neexistují žádné převažující oprávněné důvody pro zpracování nebo subjekt údajů vznesl námitky proti zpracování podle čl. 21 odst. 2;
- d) osobní údaje byly zpracovány protiprávně;

[...]

3. Odstavce 1 a 2 se neuplatní, pokud je zpracování nezbytné:

[...]

- b) pro splnění právní povinnosti, jež vyžaduje zpracování podle práva Unie nebo členského státu, které se na správce vztahuje, nebo pro splnění úkolu provedeného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen;

[...]“

- 23 Článek 21 odst. 1 GDPR stanoví:

„Subjekt údajů má z důvodů týkajících se jeho konkrétní situace právo kdykoli vznést námitku proti zpracování osobních údajů, které se jej týkají, na základě čl. 6 odst. 1 písm. e) nebo f), včetně profilování založeného na těchto ustanoveních. Správce osobní údaje dále nezpracovává, pokud neprokáže závažné oprávněné důvody pro zpracování, které převažují nad zájmy nebo právy a svobodami subjektu údajů, nebo pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků.“

24 Článek 58 GDPR stanoví:

„1. Každý dozorový úřad má všechny tyto vyšetřovací pravomoci:

[...]

2. Každý dozorový úřad má všechny tyto nápravné pravomoci:

[...]

3. Každý dozorový úřad má všechny tyto povolovací a poradní pravomoci:

[...]

b) z vlastního podnětu nebo na požádání vydávat stanoviska určená vnitrostátnímu parlamentu, vládě členského státu nebo v souladu s právem členského státu dalším institucím a subjektům, jakož i veřejnosti, ohledně veškerých otázek souvisejících s ochranou osobních údajů;

[...]

4. Výkon pravomocí svěřených tímto článkem dozorovému úřadu podléhá vhodným zárukám, včetně účinné soudní ochrany a spravedlivého procesu, stanoveným v právu Unie a členského státu v souladu s Listinou [základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“)].

5. Každý členský stát v právních předpisech stanoví, že jeho dozorový úřad má pravomoc upozornit na porušení tohoto nařízení justiční orgány, a pokud je to vhodné, zahájit soudní řízení či se do něj jinak zapojit s cílem vymoci dodržení tohoto nařízení.

6. Každý členský stát může v právních předpisech stanovit, že jeho dozorový úřad má další pravomoci než ty uvedené v odstavcích 1, 2 a 3. Výkon těchto pravomocí nesmí narušit účinné fungování kapitoly VII.“

25 Článek 82 GDPR, nadepsaný „Právo na náhradu újmy a odpovědnost“, stanoví:

„1. Kdokoli, kdo v důsledku porušení tohoto nařízení utrpěl hmotnou či nehmotnou újmu, má právo obdržet od správce nebo zpracovatele náhradu utrpěné újmy.

2. Správce zapojený do zpracování je odpovědný za újmu, kterou způsobí zpracováním, jež porušuje toto nařízení. Zpracovatel je za újmu způsobenou zpracováním odpovědný pouze v případě, že nesplnil povinnosti stanovené tímto nařízením konkrétně pro zpracovatele nebo že jednal nad rámec zákonných pokynů správce nebo v rozporu s nimi.

3. Správce nebo zpracovatel jsou odpovědnosti podle odstavce 2 zproštěni, pokud prokáží, že nenesou žádným způsobem odpovědnost za událost, která ke vzniku újmy vedla.

[...]“

26 Článek 94 GDPR stanoví:

„1. Směrnice [95/46] se zrušuje s účinkem ode dne 25. května 2018.

2. Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na toto nařízení. [...]“

Bulharské právo

Zákon o rejstřících

27 Článek 2 zákona o obchodním rejstříku a rejstříku neziskových právnických osob (Zakon za targovskija registar i registara na juridičeskite lica s nestopanska cel) (DV č. 34 ze dne 25. dubna 2006), ve znění použitelném pro spor v původním řízení (dále jen „zákon o rejstřících“), stanoví:

„(1) . Obchodní rejstřík a rejstřík neziskových právnických osob tvoří společnou elektronickou databázi obsahující skutečnosti zapisované podle zákona, jakož i listiny zveřejňované podle zákona, které se týkají obchodníků a poboček zahraničních obchodníků, neziskových právnických osob a poboček zahraničních neziskových právnických osob.

(2) Skutečnosti a listiny uvedené v odstavci 1 se zveřejňují bez informací, které představují osobní údaje ve smyslu čl. 4 bodu 1 [GDPR], kromě informací, které musí být zveřejněny ze zákona.“

28 Článek 3 tohoto zákona stanoví:

„Obchodní rejstřík a rejstřík neziskových právnických osob vede [Agentura], která je podřízena ministru spravedlnosti (Ministar na pravosadieto, Bulharsko).“

29 Článek 6 odst. 1 uvedeného zákona stanoví:

„Každý obchodník je povinen požádat o zápis do obchodního rejstříku a každá nezisková právnická osoba do rejstříku neziskových právnických osob tak, že prohlásí skutečnosti, jejichž zápis je vyžadován, a předloží listiny, které mají být zveřejněny.“

30 Článek 11 téhož zákona stanoví:

„(1) Obchodní rejstřík a rejstřík neziskových právnických osob jsou veřejné. Každý má právo na volný a bezplatný přístup do databáze rejstříku.

(2) [Agentura] umožní registrovaný přístup do spisu obchodníka nebo neziskové právnické osoby.“

31 Článek 13 odst. 1, 2, 6 a 9 zákona o rejstřících stanoví:

„(1) Registrace, výmaz a zveřejnění se provádějí na základě formuláře žádosti.

(2) Žádost musí obsahovat:

1. kontaktní údaje žadatele;

[...]

3. skutečnost podléhající zápisu, zápis, o jehož výmaz se žádá, nebo listinu, která má být zveřejněna;

[...]

(6) [K] žádosti se přiloží dokumenty, případně listiny, které mají být zveřejněny v souladu s požadavky zákona. Tyto dokumenty musí mít formu originálu, kopie ověřené žadatelem nebo kopie ověřené notářem. Žadatel rovněž předloží ověřené kopie dokumentů, které mají být zveřejněny v obchodním rejstříku, v nichž byly zakryty jiné osobní údaje než ty, které vyžaduje zákon.

[...]

(9) Pokud žádost nebo k ní přiložené dokumenty obsahují osobní údaje, které nejsou vyžadovány zákonem, má se za to, že osoby, které je poskytly, souhlasí s jejich zpracováním [Agenturou] a s jejich zveřejněním.

[...]“

Obchodní zákoník

32 Ustanovení § 101 odst. 3 obchodního zákoníku (targovski zakon) (DV č. 48 ze dne 18. června 1991), ve znění použitelném pro spor v původním řízení (dále jen „obchodní zákoník“), stanoví, že společenská smlouva musí obsahovat „jméno, název společnosti a identifikační číslo společníků“.

33 Článek 119 obchodního zákoníku stanoví:

„(1) Zápis společnosti do obchodního rejstříku vyžaduje:

1. předložení společenské smlouvy, která je zveřejňována;

[...]

(2) Údaje uvedené v bodě 1 [...] se zapisují do rejstříku [...]

[...]

(4) Pro účely změny nebo doplnění společenské smlouvy v obchodním rejstříku se zveřejňuje kopie uvedené smlouvy včetně všech změn a dodatků, ověřená orgánem zastupujícím společnost.“

Vyhláška č. 1 o vedení, uchovávání a přístupu k obchodnímu rejstříku a rejstříku neziskových právnických osob

- 34 Článek 6 vyhlášky č. 1 o vedení, uchovávání a přístupu k obchodnímu rejstříku a k rejstříku neziskových právnických osob (Naredba n° 1 za vodene sachranjavane i dostap do targovskia registar i do registara na juridičeskite lica s nestopanska cel), ze dne 14. února 2007 (DV č. 18 ze dne 27. února 2007), přijatá ministrem spravedlnosti (Ministar na pravosadieto), ve znění použitelném na spor v původním řízení, stanoví:

„Zápis do obchodního rejstříku a rejstříku neziskových právnických osob a výmaz z nich se provádějí na základě formuláře žádosti v souladu s přílohami [*obsahujícími zvláštní formuláře*]. Zveřejnění listin v obchodním rejstříku a rejstříku neziskových právnických osob se provádí na základě formuláře žádosti v souladu s přílohami [*obsahujícími zvláštní formuláře*].“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 35 Paní OL je společníkem „Praven Štit Konsulting“ OOD, společnosti s ručením omezeným založené podle bulharského práva, která byla dne 14. ledna 2021 zapsána do obchodního rejstříku na základě předložení společenské smlouvy ze dne 30. prosince 2020 podepsané společníky této společnosti (dále jen „dotčená společenská smlouva“).
- 36 Tato smlouva obsahující příjmení, jméno, identifikační číslo, číslo průkazu totožnosti, datum a místo vydání tohoto průkazu, jakož i adresu OL a její podpis, byla Agenturou zveřejněna v podobě, ve které byla předložena.
- 37 Dne 8. července 2021 požádala OL Agenturu o výmaz svých osobních údajů obsažených v uvedené společenské smlouvě s tím, že pokud bylo zpracování jejích údajů založeno na jejím souhlasu, odvolává jej.
- 38 Vzhledem k tomu, že Agentura neodpověděla, obrátila se OL na správní soud v Dobřiči (Administrativen sad Dobrič, Bulharsko), který rozsudkem ze dne 8. prosince 2021 zrušil implicitní odmítnutí ze strany Agentury vymazat uvedené údaje a vrátil věc Agentuře, aby vydala nové rozhodnutí.
- 39 V souladu s tímto rozsudkem a s obdobným rozsudkem týkajícím se druhého společníka, který učinil stejný krok, uvedla Agentura v dopise ze dne 26. ledna 2022, že jí musí být zaslána ověřená kopie dotčené společenské smlouvy, kde jsou zakryty osobní údaje společníků, s výjimkou údajů vyžadovaných zákonem, aby mohlo být žádosti OL o výmaz osobních údajů vyhověno.
- 40 Dne 31. ledna 2022 se OL znovu obrátila k správnímu soudu v Dobřiči (Administrativen sad Dobrič s žalobou znějící na neplatnost tohoto dopisu a uložení povinnosti Agentuře nahradit jí nehmotnou újmu, kterou jí tento dopis, jenž porušil práva přiznaná GDPR, způsobil.
- 41 Dne 1. února 2022, před obdržení oznámení o této žalobě, vymazala Agentura bez dalšího identifikační číslo OL, údaje z průkazu totožnosti a její adresu, nikoli však její příjmení, jméno a podpis.
- 42 Rozsudkem ze dne 5. května 2022 správní soud v Dobřiči (Administrativen sad Dobrič) rozhodl o neplatnosti dopisu ze dne 26. ledna 2022 a nařídil Agentuře, aby OL nahradila nehmotnou újmu částkou ve výši 500 bulharských leva (BGN) (přibližně 255 eur) navýšenou o zákonné úroky

v souladu s článkem 82 GDPR. Podle uvedeného rozsudku tato újma spočívala v negativních psychologických a emočních prožitcích OL, konkrétně ve strachu a obavách z možného zneužití a v bezmoci a zklamání z nemožnosti chránit své osobní údaje. Uvedená újma vznikla v důsledku tohoto dopisu, který vedl k porušení práva na výmaz zakotveného v čl. 17 odst. 1 GDPR, jakož i k protiprávnímu zpracování jejích osobních údajů obsažených v dotčené společenské smlouvě, která byla zveřejněna.

- 43 Agentura podala proti uvedenému rozsudku kasační opravný prostředek k předkládajícímu soudu, Nejvyššímu správnímu soudu (Varchoven administrativen sad, Bulharsko).
- 44 Podle předkládajícího soudu Agentura tvrdí, že je nejen správcem, ale rovněž příjemcem osobních údajů předaných v rámci řízení o zápisu společnosti „Praven Štit Consulting“. Agentura podle něj dále tvrdí, že neobdržela od dotčené společnosti žádnou kopii smlouvy se zakrytými osobními údaji OL, které neměly být zveřejněny, ačkoli o ni před zápisem této společnosti do obchodního rejstříku požádala. Agentura má podle předkládajícího soudu za to, že nedodání takové kopie nemůže samo o sobě bránit zápisu obchodní společnosti do tohoto rejstříku. To má podle jejího názoru vyplývat ze stanoviska č. 01–1116(20)/01.02.2021 vnitrostátního dozorového úřadu, Komise na ochranu osobních údajů (Komisia za zaštita na ličnite dannî, Bulharsko), které bylo vydáno na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) GDPR a na které Agentura odkazuje. Předkládající soud uvádí, že OL tvrdí, že Agentura nemůže jakožto správce ukládat jiným subjektům své povinnosti týkající se výmazu osobních údajů, jelikož podle vnitrostátní judikatury toto stanovisko není v souladu s ustanoveními GDPR.
- 45 Předkládající soud dodává, že s ohledem na tuto většinovou vnitrostátní judikaturu je podle všeho nezbytné vyjasnění požadavků vyplývajících z tohoto nařízení. Předkládající soud si konkrétně klade otázku ohledně souladu mezi právem na ochranu osobních údajů a právní úpravou zaručující zveřejňování určitých listin společností a přístup k nim, přičemž zejména upřesňuje, že rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni (C-398/15, EU:C:2017:197), neumožňuje vyřešit výkladové obtíže, které vyvolává situace dotčená ve věci v původním řízení.
- 46 Za těchto podmínek se Nejvyšší správní soud (Varchoven administrativen sad) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je možné vykládat čl. 4 odst. 2 směrnice [2009/101] v tom smyslu, že stanoví povinnost členského státu povolit zveřejnění společenské smlouvy, která musí být podle článku 119 [obchodního zákoníku] zapsána do rejstříku, pokud kromě jmen společníků, na které se vztahuje povinnost zveřejnění stanovená v čl. 2 odst. 2 [zákona o rejstřících], obsahuje i jejich další osobní údaje? Při odpovědi na tuto otázku je nezbytné vzít v úvahu, že [Agentura] je veřejným subjektem, vůči němuž se lze podle ustálené judikatury Soudního dvora dovolávat těch ustanovení směrnice, která vyvolávají přímý účinek (rozsudek ze dne 7. září 2006, Vassallo, C-180/04, EU:C:2006:518, bod 26 a citovaná judikatura).
- 2) Lze mít v případě kladné odpovědi na první otázku za to, že za okolností, které vedly ke sporu v původním řízení, je zpracování osobních údajů [Agenturou] ve smyslu čl. 6 [odst.] 1 písm. e) [GDPR] nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce?

- 3) V případě kladné odpovědi na předchozí otázky lze takové vnitrostátní ustanovení, jako je čl. 13 odst. 9 [zákona o rejstřících], podle kterého lze v případě, že žádost nebo dokumenty připojené k této žádosti uvádějí osobní údaje nepožadované zákonem, předpokládat, že osoby, které je poskytly, souhlasí se zpracováním těchto údajů [Agenturou] a s jejich zveřejněním, považovat za přípustné bez ohledu na body 32, 40, 42, 43 a 50 odůvodnění [GDPR], jako vyjasnění možnosti „dobrovolného zveřejnění“ ve smyslu čl. 4 odst. 2 směrnice [2009/101], a to i osobních údajů?
- 4) Je za účelem provedení povinnosti stanovené v čl. 3 odst. 7 směrnice [2009/101], podle kterého musí členské státy přijmout nezbytná opatření k zabránění jakéhokoli nesouladu mezi obsahem informací zveřejněných v souladu s [tímto čl. 3 odst. 5] a obsahem rejstříku nebo spisu, a za účelem přihlednutí k zájmu třetích osob seznámit se se základními listinami společnosti a s některými údaji, které se jich týkají a jsou uvedeny v bodě 3 odůvodnění této směrnice, přípustné přijetí takových vnitrostátních právních předpisů, které stanoví procesní režim (formuláře žádosti, poskytnutí kopií dokumentů se zakrytými osobními údaji) pro výkon práva fyzické osoby podle článku 17 [GDPR] požadovat od správce, aby bez zbytečného odkladu vymazal osobní údaje, které se jí týkají, pokud jsou osobní údaje, jejichž výmaz je požadován, součástí oficiálně zveřejňovaných (veřejnosti zpřístupňovaných) dokumentů a jsou poskytnuty správci na základě podobného procesního pravidla třetí stranou, která tímto jednáním určila rovněž účel zpracování, které provádí?
- 5) Jedná [Agentura] za okolností, které vedly ke sporu v původním řízení, pouze jako správce osobních údajů, nebo je i jejich příjemcem, pokud účel jejich zpracování byl jiným správcem určen jako součást dokumentů předložených ke zveřejnění?
- 6) Představuje vlastnoruční podpis fyzické osoby informaci o identifikované fyzické osobě, a tudíž je zahrnut pod pojem „osobní údaj“ ve smyslu čl. 4 [bodu] 1 [GDPR]?
- 7) Musí být pojem „nehmotná újma“ [obsažený] v čl. 82 odst. 1 [GDPR] vykládán v tom smyslu, že jejím předpokladem jsou pozorovatelné nepříznivé dopady a objektivně prokazatelný zásah do osobních zájmů, nebo k tomu postačuje pouhá krátkodobá ztráta svrchovanosti subjektu údajů nad svými údaji z důvodu zveřejnění těchto údajů v obchodním rejstříku, která neměla na subjekt údajů žádné pozorovatelné nebo škodlivé dopady?
- 8) Lze stanovisko č. 01-116(20)/01.02.2021 vydané vnitrostátním dozorovým úřadem, [Komisí pro ochranu osobních údajů], na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) [GDPR], podle něhož nemá [Agentura] právní možnost nebo oprávnění omezit z úřední povinnosti nebo na žádost subjektu údajů zpracování již zveřejněných údajů, považovat za důkaz ve smyslu čl. 82 odst. 3 [GDPR] o tom, že [Agentura] nenese v žádném ohledu odpovědnost za skutečnost, v jejímž důsledku měla být způsobena fyzické osobě újma?“

K předběžným otázkám

Úvodní poznámky

- 47 Je třeba uvést, že položené otázky se týkají výkladu jak GDPR, tak směrnice 2009/101, která byla kodifikována a nahrazena směrnicí 2017/1132, která je použitelná *ratione temporis* na skutečnosti sporu v původním řízení. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je proto třeba vykládat tak, že směřuje k výkladu směrnice 2017/1132.

- 48 Jak uvedla generální advokátka v bodě 15 svého stanoviska, vzhledem k tomu, že část těchto skutečností nastala po 1. srpnu 2021, kdy uplynula lhůta pro provedení směrnice 2019/1151 uvedená v čl. 2 odst. 1 této posledně uvedené směrnice, je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda uvedené skutečnosti spadají do časové působnosti směrnice 2017/1132 nebo směrnice 2017/1132 ve znění směrnice 2019/1151.
- 49 Je však třeba uvést, že změny znění článků 16 a 161 směrnice 2017/1132 a doplnění článku 16a do této směrnice vyplývající ze směrnice 2019/1151 nemají vliv na posouzení, které má Soudní dvůr v projednávané věci provést, takže odpovědi, které budou v tomto rozsudku poskytnuty, budou v každém případě relevantní.

K první otázce

- 50 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 21 odst. 2 směrnice 2017/1132 musí být vykládán v tom smyslu, že ukládá členskému státu povinnost povolit, aby v obchodním rejstříku byla zveřejněna společenská smlouva, která podléhá povinnému zveřejnění podle této směrnice a obsahuje jiné osobní údaje než požadované minimální osobní údaje, jejichž zveřejnění právo tohoto členského státu nevyžaduje.
- 51 Předkládající soud si zejména klade otázku ohledně rozsahu dobrovolného zveřejnění uvedeného v tomto ustanovení a zabývá se tím, zda uvedené ustanovení ukládá členským státům povinnost povolit zveřejňování údajů uvedených v listinách společností, jako jsou osobní údaje, které nevyžadovaly v rámci povinného zveřejňování stanoveného uvedenou směrnicí.
- 52 Podle čl. 21 odst. 2 prvního pododstavce směrnice 2017/1132 platí, že „[v]edle povinného zveřejnění uvedeného v článku 16 [této směrnice] umožní členské státy, aby překlady listin a údajů uvedených v článku 14 [uvedené směrnice] mohly být dobrovolně zveřejněny v souladu s článkem 16 [této směrnice] v kterémkoli úředním jazyce Unie“. Druhý pododstavec tohoto čl. 21 odst. 2 umožňuje členským státům nařídit, aby byl „překlad těchto listin a údajů“ úředně ověřen. Třetí pododstavec uvedeného čl. 21 odst. 2 se týká opatření nezbytných k usnadnění přístupu třetích osob k „překládům“, které byly dobrovolně zveřejněny.
- 53 Článek 14 směrnice 2017/1132 podává minimální výčet listin a údajů, které dotčené společnosti musí povinně zveřejnit. Tyto listiny a údaje musí být v souladu s čl. 16 odst. 3 až 5 této směrnice vedeny ve spise nebo zapsány do rejstříku, na žádost musí být možné získat kopii každé listiny nebo její části a musí být zveřejněny ve vnitrostátním věstníku buď v plném nebo zkráceném znění, nebo prostřednictvím odkazu, nebo jiným stejně účinným způsobem.
- 54 V tomto ohledu zejména vzhledem k opakovanému použití výrazu „překlad“ v čl. 21 odst. 2 směrnice 2017/1132 ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že se týká dobrovolného zveřejnění překladů listin a údajů uvedených v článku 14 této směrnice do úředního jazyka Unie, a tudíž pouze jazyka, ve kterém byly tyto listiny a údaje zveřejněny. Naproti tomu uvedené ustanovení neodkazuje na obsah uvedených listin a údajů.
- 55 Toto znění tedy spíše naznačuje, že čl. 21 odst. 2 nelze vykládat tak, že ukládá členským státům jakoukoli povinnost zveřejnit osobní údaje, jejichž zveřejnění není vyžadováno jinými ustanoveními unijního práva, ani právem dotyčného členského státu, ale které jsou obsaženy v listině, jenž podléhá povinnému zveřejnění podle uvedené směrnice.

- 56 Soudní dvůr se přitom v případě, kdy smysl ustanovení unijního práva jednoznačně vyplývá ze samotného znění tohoto ustanovení, nemůže od tohoto výkladu odchytil (rozsudek ze dne 25. ledna 2022, VYSOČINA WIND, C-181/20, EU:C:2022:51, bod 39).
- 57 V každém případě, pokud jde o kontext čl. 21 odst. 2 směrnice 2017/1132, nadpis tohoto článku, který odkazuje na „[j]azyk zveřejnění a překlad zveřejňovaných listin a údajů“, stejně jako další odstavce tohoto článku potvrzují výklad uvedený v bodě 55 tohoto rozsudku.
- 58 Článek 21 odst. 1 směrnice 2017/1132 totiž stanoví, že „[l]istiny a údaje, které mají být zveřejněny podle článku 14 [této směrnice], se vyhotovují a ukládají v jednom z jazyků povolených“ příslušnými vnitrostátními předpisy. Tento čl. 21 odst. 3 stanoví, že vedle povinného zveřejnění uvedeného v článku 16 uvedené směrnice a dobrovolného zveřejnění podle čl. 21 odst. 2 mohou členské státy umožnit, aby dotčené listiny a údaje byly zveřejněny „v kterémkoli jiném jazyce“. Pokud jde o tentýž čl. 21 odst. 4, ten odkazuje na „dobrovolně zveřejněn[ý] překlad[...]“
- 59 Výklad uvedený v bodě 55 tohoto rozsudku je potvrzen i bodem 12 odůvodnění směrnice 2017/1132, podle kterého je třeba zjednodušit přeshraniční přístup k informacím o společnostech tím, že se kromě povinného zveřejnění v jednom z jazyků povolených v členském státě dotýčných společností umožní dobrovolná registrace povinně zveřejňovaných listin a údajů v dalších jazycích.
- 60 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 21 odst. 2 směrnice 2017/1132 musí být vykládán v tom smyslu, že neukládá členskému státu povinnost povolit, aby v obchodním rejstříku byla zveřejněna společenská smlouva, která podléhá povinnému zveřejnění podle této směrnice a obsahuje jiné osobní údaje než požadované minimální osobní údaje, jejichž zveřejnění právo tohoto členského státu nevyžaduje.

K druhé a třetí otázce

- 61 S ohledem na odpověď na první otázku není důvodné odpovídat na druhou a třetí otázku, které jsou položeny pouze pro případ kladné odpovědi na první otázku.

K páté otázce

- 62 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu, kterou je třeba se zabývat před čtvrtou otázkou, je, zda GDPR, zejména jeho čl. 4 body 7 a 9, musí být vykládáno v tom smyslu, že orgán pověřený vedením obchodního rejstříku členského státu, který v tomto rejstříku zveřejňuje osobní údaje obsažené ve společenské smlouvě podléhající povinnému zveřejnění na základě směrnice 2017/1132, která je mu předána v rámci žádosti o zápis dotčené společnosti do uvedeného rejstříku, je jak „příjemcem“ těchto údajů, tak „správcem“ uvedených údajů ve smyslu tohoto ustanovení.
- 63 Je třeba připomenout, že podle článku 161 směrnice 2017/1132 se zpracování osobních údajů prováděné v rámci této směrnice řídí směrnicí 95/46, a tudíž GDPR, jehož čl. 94 odst. 2 upřesňuje, že odkazy na posledně uvedenou směrnici se považují za odkazy na toto nařízení.
- 64 V tomto ohledu je třeba podotknout, že podle čl. 14 písm. a), b) a d) směrnice 2017/1132 musí členské státy přijmout nezbytná opatření k zajištění povinného zveřejňování týkajícího se společností alespoň ohledně zakladatelského právního jednání dotčené společnosti a jeho změn,

a jmenování, ukončení funkce a totožnosti osob, které jsou jako statutární orgán společnosti nebo členové takového orgánu oprávněny zastupovat tuto společnost vůči třetím osobám a v soudních řízeních nebo se účastní správy, dozoru nebo kontroly uvedené společnosti. Podle čl. 4 písm. i) této směrnice zahrnují povinné údaje, které musí být uvedeny v zakladatelském právním jednání, které je takto zveřejněno, totožnost fyzických nebo právnických osob nebo společností, které podepsaly tuto listinu nebo jejichž jménem byla podepsána.

- 65 Na základě čl. 16 odst. 3 až 5 uvedené směrnice, jak je uvedeno v bodě 53 tohoto rozsudku, musí být tyto listiny a údaje vedeny ve spise nebo zapsány do rejstříku, na žádost musí být možné získat kopii každé listiny nebo její části a musí být zveřejněny ve vnitrostátním věstníku buď v plném nebo zkráceném znění, nebo prostřednictvím odkazu, nebo jiným stejně účinným způsobem.
- 66 Jak uvedla generální advokátka v bodě 26 svého stanoviska, je na členských státech, aby určily zejména, které kategorie informací o totožnosti osob uvedených v čl. 4 písm. i) a čl. 14 písm. d) směrnice 2017/1132 – konkrétně jaké typy osobních údajů – jsou povinně zveřejňovány, přičemž musí dodržet unijní právo.
- 67 Údaje týkající se totožnosti těchto osob přitom představují jakožto informace týkající se identifikovaných nebo identifikovatelných fyzických osob „osobní údaje“ ve smyslu čl. 4 bodu 1 GDPR (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 34).
- 68 Totéž platí pro další údaje týkající se totožnosti uvedených osob nebo jiných kategorií osob, o kterých členské státy rozhodnou, že musí být povinně zveřejňovány, nebo které jsou, jako v projednávané věci, uvedeny v listinách, jež jsou takto zveřejňovány, aniž je zveřejnění těchto údajů vyžadováno směrnicí 2017/1132 nebo vnitrostátním právem provádějícím tuto směrnici.
- 69 Pokud jde o pojem „příjemce“ ve smyslu čl. 4 bodu 9 GDPR, tím se rozumí „fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, kterým jsou osobní údaje poskytnuty, ať už se jedná o třetí stranu, či nikoli“, přičemž toto ustanovení upřesňuje, že z této definice jsou vyloučeny orgány veřejné moci, které tyto údaje získávají v rámci zvláštního šetření v souladu s unijním právem nebo právem členského státu.
- 70 Orgán pověřený vedením rejstříku členského státu tím, že v rámci žádosti o zápis společnosti do obchodního rejstříku přijímá listiny podléhající povinnému zveřejnění uvedené v článku 14 směrnice 2017/1132, které obsahují osobní údaje, bez ohledu na to, zda jsou vyžadovány touto směrnicí nebo vnitrostátním právem, má postavení „příjemce“ těchto údajů ve smyslu čl. 4 bodu 9 GDPR.
- 71 Podle čl. 4 bodu 7 GDPR zahrnuje pojem „správce“ fyzické nebo právnické osoby, orgány veřejné moci, agentury nebo jiné subjekty, které samy nebo společně s jinými určují účely a prostředky zpracování osobních údajů. Toto ustanovení rovněž uvádí, že jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení.
- 72 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora je cílem uvedeného ustanovení prostřednictvím široké definice pojmu „správce“ zajistit účinnou a úplnou ochranu subjektů údajů [rozsudek ze dne 11. ledna 2024, État belge (Údaje zpracovávané v úředním věstníku), C-231/22, EU:C:2024:7, bod 28 a citovaná judikatura].

- 73 Vzhledem ke znění čl. 4 bodu 7 GDPR ve spojení s tímto cílem se jeví, že pro určení toho, zda je třeba osobu nebo subjekt považovat za „správce“ ve smyslu tohoto ustanovení, je třeba přezkoumat, zda tato osoba nebo tento subjekt sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování, nebo zda jsou tyto účely a prostředky určeny unijním či vnitrostátním právem. Pokud je takovéto určení provedeno vnitrostátním právem, je pak třeba ověřit, zda toto právo určuje správce nebo stanoví zvláštní kritéria pro jeho určení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. ledna 2024, État belge (Údaje zpracovávané v úředním věstníku), C-231/22, EU:C:2024:7, bod 29].
- 74 Je rovněž třeba upřesnit, že s ohledem na širokou definici pojmu „správce“ ve smyslu čl. 4 bodu 7 GDPR může být určení účelů a prostředků zpracování a případně určení tohoto správce vnitrostátním právem nejen explicitní, ale i implicitní. V posledně uvedeném případě se nicméně vyžaduje, aby toto určení dostatečně jasně vyplývalo z úlohy, poslání a pravomocí svěřených dotyčné osobě nebo dotyčnému subjektu [rozsudek ze dne 11. ledna 2024, État belge (Údaje zpracovávané v úředním věstníku), C-231/22, EU:C:2024:7, bod 30].
- 75 Orgán pověřený vedením obchodního rejstříku členského státu tím, že do něj zapisuje a uchovává v něm osobní údaje obdržené v rámci žádosti o zápis společnosti do tohoto rejstříku, tyto údaje případně sděluje na žádost třetím osobám a zveřejňuje je ve vnitrostátním věstníku, nebo jiným stejně účinným způsobem, zpracovává osobní údaje jako „správce“ ve smyslu čl. 4 bodů 2 a 7 GDPR (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 35).
- 76 Toto zpracování osobních údajů je totiž odlišné a navazuje na sdělení osobních údajů učiněné žadatelem o tento zápis, které tento orgán obdržel. Uvedený orgán nadto provádí uvedené zpracování sám v souladu s účely a způsoby stanovenými ve směrnici 2017/1132 a právními předpisy dotčeného členského státu provádějícími tuto směrnici.
- 77 V tomto ohledu je třeba uvést, že z bodů 7 a 8 odůvodnění směrnice 2017/1132 vyplývá, že zveřejňování upravené touto směrnicí směřuje zejména k ochraně zájmů třetích osob ve vztahu k akciovým společnostem a ke společnostem s ručením omezeným, neboť ty poskytují třetím osobám jako záruku pouze své obchodní jmění. Za tímto účelem by takové zveřejňování mělo třetím osobám umožnit, aby se seznámily se základními listinami dotyčné společnosti a s některými údaji, které se jí týkají, zejména s údaji o osobách, které jsou oprávněny společnost zavazovat.
- 78 Cílem směrnice 2017/1132 je zajistit právní jistotu ve vztazích mezi společnostmi a třetími osobami v zájmu zintenzivnění obchodních toků mezi členskými státy v návaznosti na vytvoření vnitřního trhu. Z tohoto hlediska je důležité, aby každá osoba, která si přeje navázat hospodářské vztahy se společnostmi se sídlem v jiných členských státech či v nich pokračovat, mohla snadno zjistit zásadní údaje týkající se založení obchodních společností a pravomocí osob, které jsou pověřeny jejich zastupováním, což vyžaduje, aby byly všechny příslušné údaje výslovně uvedeny v rejstříku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 50).
- 79 Jak přitom uvedla generální advokátka v bodě 39 svého stanoviska, žadatel o zápis společnosti do obchodního rejstříku členského státu nemá tím, že předá orgánu pověřenému vedením tohoto rejstříku listiny a údaje podléhající povinnému zveřejnění stanovenému ve směrnici 2017/1132

a zpracovává tak osobní údaje, které tyto listiny obsahují, žádný vliv na určení účelu a následných zpracování tímto orgánem. Kromě toho sleduje jiné vlastní účely, a sice splnit formality nezbytné pro tento zápis.

- 80 V projednávané věci, jak uvedla generální advokátka v bodech 31 a 32 tohoto stanoviska, z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že ke zveřejnění osobních údajů OL došlo při výkonu pravomocí svěřených Agentuře jakožto orgánu pověřenému vedením obchodního rejstříku, přičemž účely a prostředky zpracování těchto údajů jsou určeny jak unijním právem, tak vnitrostátními právními předpisy dotčenými ve věci v původním řízení, zejména článkem 13 odst. 9 zákona o rejstřících. Skutečnost, že ověřená kopie dotčené společenské smlouvy zakrývající osobní údaje, které nejsou vyžadovány těmito právními předpisy, nebyla v rozporu s procesními podmínkami stanovenými uvedenými právními předpisy předána, nemá vliv na kvalifikaci Agentury jako správce v souvislosti s tímto zpracováním.
- 81 Tuto kvalifikaci nezpochybňuje ani skutečnost, že podle téže právní úpravy Agentura nekontroluje před jejich zveřejněním na internetu osobní údaje obsažené v elektronických snímcích nebo originálech listin, které jsou jí předány pro účely zápisu společnosti. V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že by bylo v rozporu s cílem čl. 4 bodu 7 GDPR uvedeným v bodě 72 tohoto rozsudku vyloučit z pojmu „správce“ úřední věstník členského státu z důvodu, že tento stát nevykonává kontrolu nad osobními údaji uvedenými v jeho publikacích [rozsudek ze dne 11. ledna 2024, État belge (Údaje zpracovávané v úředním věstníku), C-231/22, EU:C:2024:7, bod 38].
- 82 Za těchto okolností v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, je Agentura podle všeho správcem osobních údajů OL, jejichž zpracování spočívá v on-line zveřejnění těchto údajů, i když jí podle vnitrostátních právních předpisů dotčených ve věci v původním řízení měla být předána kopie dotčené společenské smlouvy zakrývající osobní údaje, jež nejsou vyžadovány těmito předpisy, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu. Agentura tudíž podle čl. 5 odst. 2 GDPR rovněž odpovídá za dodržení odstavce 1 tohoto článku.
- 83 S ohledem na výše uvedené je třeba na pátou otázku odpovědět tak, že GDPR, zejména jeho čl. 4 body 7 a 9, musí být vykládáno v tom smyslu, že orgán pověřený vedením obchodního rejstříku členského státu, který v tomto rejstříku zveřejňuje osobní údaje obsažené ve společenské smlouvě podléhající povinnému zveřejnění podle směrnice 2017/1132, jež mu byla předána v rámci žádosti o zápis dotčené společnosti do uvedeného rejstříku, je jak „příjemcem“ těchto údajů, tak, zejména tím, že je zveřejňuje, „správcem“ uvedených údajů ve smyslu tohoto ustanovení, i když tato smlouva obsahuje osobní údaje nepožadované touto směrnicí nebo právem tohoto členského státu.

Ke čtvrté otázce

K přípustnosti

- 84 Bulharská vláda tvrdí, že čtvrtá otázka je nepřípustná, jelikož vznáší hypotetický problém. Podle uvedené vlády se totiž tato otázka týká slučitelnosti vnitrostátní právní úpravy procesních podmínek pro výkon práva uvedeného v článku 17 GDPR, která dosud nebyla přijata, s článkem 16 směrnice 2017/1132.

- 85 V souladu s ustálenou judikaturou platí, že řízení o předběžné otázce upravené v článku 267 SFEU zavádí úzkou spolupráci mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem, založenou na rozdělení úloh mezi nimi a představuje nástroj, jehož prostřednictvím Soudní dvůr poskytuje vnitrostátním soudům výklad unijního práva, který je pro ně nezbytný k vyřešení sporů, jež mají rozhodnout. V rámci této spolupráce je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání rozsudku, tak relevanci otázek, které pokládá Soudnímu dvoru. Týkají-li se tedy položené otázky výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout [rozsudek ze dne 23. listopadu 2021, IS (Protiprávnost předkládacího rozhodnutí), C-564/19, EU:C:2021:949, body 59 a 60 a citovaná judikatura].
- 86 Z toho vyplývá, že k otázkám týkajícím se unijního práva se váže domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny [rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Openbaar Ministerie (Padělání dokumentů), C-510/19, EU:C:2020:953, bod 26 a citovaná judikatura].
- 87 V projednávané věci ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že předkládající soud má v posledním stupni rozhodnout o legalitě odmítnutí ze strany Agentury, pokud jde o žádost o výmaz osobních údajů dotčenou ve věci v původním řízení, z důvodu, že Agentuře nebyla v rozporu s procesními podmínkami stanovenými vnitrostátními právními předpisy poskytnuta kopie dotčené společenské smlouvy zakrývající osobní údaje, které tyto bulharské předpisy nevyžadují. Z žádosti dále vyplývá, že takové odmítnutí je praxí Agentury. Předkládající soud upřesnil, že odpověď Soudního dvora na čtvrtou otázku je nezbytná pro vyřešení sporu v původním řízení v kontextu, kdy vnitrostátní judikatura není jednotná.
- 88 Z toho plyne, že na rozdíl od toho, co tvrdí bulharská vláda, je čtvrtá otázka přípustná.

K věci samé

- 89 S ohledem na údaje obsažené v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, které jsou uvedeny v bodě 87 tohoto rozsudku, je třeba mít za to, že podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda směrnice 2017/1132, zejména její článek 16, jakož i článek 17 GDPR musí být vykládány v tom smyslu, že brání právní úpravě nebo praxi členského státu, která vede orgán pověřený vedením obchodního rejstříku tohoto členského státu k odmítnutí jakékoli žádosti o výmaz osobních údajů, které nejsou vyžadovány touto směrnicí nebo právem uvedeného členského státu, obsažených ve společenské smlouvě zveřejněné v tomto rejstříku, pokud tomuto orgánu nebyla v rozporu s procesními podmínkami stanovenými touto právní úpravou poskytnuta kopie této smlouvy, v níž jsou uvedené údaje zakryty.
- 90 Podle čl. 17 odst. 1 GDPR má subjekt údajů právo na to, aby správce bez zbytečného odkladu vymazal osobní údaje, které se jej týkají, a správce má povinnost osobní údaje bez zbytečného odkladu vymazat, pokud je dán jeden z důvodů uvedených v tomto ustanovení.

- 91 Tak je tomu podle čl. 17 odst. 1 písm. c) GDPR, pokud subjekt údajů vznesl námitky proti zpracování podle čl. 21 odst. 1 tohoto nařízení a neexistují žádné „převažující oprávněné důvody pro zpracování“ nebo podle čl. 17 odst. 1 písm. d), pokud byly dotčené osobní údaje „zpracovány protiprávně“.
- 92 Z článku 17 odst. 3 písm. b) GDPR rovněž vyplývá, že tento čl. 17 odst. 1 se neuplatní, pokud je toto zpracování nezbytné pro splnění právní povinnosti, jež vyžaduje zpracování podle práva Unie nebo členského státu, které se na správce vztahuje, nebo pro splnění úkolu provedeného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je správce pověřen.
- 93 Za účelem určení, zda v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, má subjekt údajů právo na výmaz podle článku 17 GDPR, je tedy třeba nejprve posoudit důvod nebo důvody zákonnosti, na nichž může být založeno zpracování jeho osobních údajů.
- 94 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 6 odst. 1 první pododstavec GDPR stanoví taxativní a vyčerpávající výčet případů, v nichž lze zpracování osobních údajů považovat za zákonné. Aby mohlo být zpracování považováno za oprávněné, musí spadat pod jeden z případů stanovených v tomto ustanovení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijas Republikas Saeima (Trestné body), C-439/19, EU:C:2021:504, bod 99 a citovaná judikatura].
- 95 Bez souhlasu subjektu údajů se zpracováním jeho osobních údajů podle čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. a), nebo pokud tento souhlas nebyl udělen svobodně, konkrétně, informovaným a jednoznačným způsobem ve smyslu čl. 4 bodu 11 GDPR, může být takové zpracování nicméně odůvodněno, pokud splňuje jeden z požadavků nezbytnosti uvedených ve zmíněném čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. b) až f) tohoto nařízení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. července 2023, Meta Platforms a další (Všeobecné podmínky používání sociální sítě), C-252/21, EU:C:2023:537, bod 92].
- 96 V této souvislosti musí být odůvodnění stanovená v posledně uvedeném ustanovení – jelikož mohou vést k tomu, že zpracování osobních údajů bude zákonné i bez souhlasu subjektu údajů – vykládána restriktivně [rozsudek ze dne 4. července 2023, Meta Platforms a další (Všeobecné podmínky používání sociální sítě), C-252/21, EU:C:2023:537, bod 93 a citovaná judikatura].
- 97 Je třeba rovněž upřesnit, že v souladu s článkem 5 GDPR je na správci, aby prokázal, že tyto údaje jsou shromažďovány zejména pro určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely, že jsou přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelům, pro které jsou zpracovávány, a že jsou ve vztahu k subjektu údajů zpracovávány korektně a zákonným a transparentním způsobem [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. července 2023, Meta Platforms a další (Všeobecné podmínky používání sociální sítě), C-252/21, EU:C:2023:537, bod 95].
- 98 I když je na předkládajícím soudu, aby určil, zda jsou jednotlivé prvky zpracování, o které se jedná ve věci v původním řízení, odůvodněny tou či onou potřebou uvedenou v čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) až f) GDPR, Soudní dvůr mu nicméně může poskytnout užitečnou vodítka, jež mu umožní rozhodnout spor, který mu byl předložen [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. července 2023, Meta Platforms a další (Všeobecné podmínky používání sociální sítě), C-252/21, EU:C:2023:537, bod 96].

- 99 Jak uvedla generální advokátka v bodě 43 svého stanoviska, v projednávané věci domněnka souhlasu stanovená v čl. 13 odst. 9 zákona o rejstřících podle všeho nesplňuje podmínky vyžadované v čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) GDPR ve spojení s čl. 4 bodem 11 tohoto nařízení.
- 100 Jak totiž vyplývá z bodů 32, 42 a 43 odůvodnění uvedeného nařízení, souhlas by měl být dán jednoznačným potvrzením, například v podobě písemného prohlášení nebo ústního prohlášení, přičemž není považován za svobodný, pokud subjekt údajů nemá skutečnou nebo svobodnou volbu nebo nemůže souhlas odmítnout nebo odvolat, aniž by byl poškozen. Souhlas by rovněž neměl představovat platný právní základ ve zvláštním případě, kdy mezi subjektem údajů a správcem existuje jasná nerovnováha, zejména pokud je správcem orgán veřejné moci.
- 101 Nelze tedy mít za to, že taková domněnka, jako je domněnka upravená v čl. 13 odst. 9 zákona o rejstřících, prokazuje souhlas, který byl dán svobodným, konkrétním, informovaným a jednoznačným způsobem, se zpracováním osobních údajů prováděným takovým veřejným orgánem, jako je Agentura.
- 102 Důvody zákonnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. b) a d) GDPR týkající se zpracování osobních údajů nezbytného pro plnění smlouvy a ochranu životně důležitých zájmů fyzické osoby nejsou podle všeho relevantní pro zpracování osobních údajů dotčené ve věci v původním řízení. Totéž platí pro důvod zákonnosti stanovený v tomto čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. f), který se týká zpracování osobních údajů nezbytného pro účely oprávněných zájmů správce, jelikož ze znění uvedeného čl. 6 odst. 1 druhého pododstavce jasně vyplývá, že zpracování osobních údajů prováděné orgánem veřejné moci v rámci plnění jeho úkolů nemůže spadat do působnosti posledně uvedeného důvodu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. prosince 2022, *Inspektor v. Inspektorata kam Visšia sadeben savet* (Účel zpracování osobních údajů – Trestní vyšetřování), C-180/21, EU:C:2022:967, bod 85].
- 103 Pokud jde o důvody zákonnosti uvedené v čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. c) a e) GDPR, je třeba připomenout, že podle tohoto čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) je zpracování osobních údajů zákonné, pokud je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje. Kromě toho je podle uvedeného čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) zákonné také zpracování, které je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce.
- 104 Článek 6 odst. 3 GDPR ohledně obou těchto dvou případů zákonnosti mimo jiné upřesňuje, že základ pro zpracování se musí opírat o unijní právo nebo právo členského státu, které se na správce vztahuje, a že tento právní základ musí splňovat cíl veřejného zájmu a být přiměřený sledovanému legitimnímu cíli.
- 105 Pokud jde na prvním místě o otázku, zda je zpracování dotčené ve věci v původním řízení nezbytné – pro splnění právní povinnosti vyplývající z unijního práva nebo práva členského státu, která se na správce vztahuje – ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) GDPR, je třeba uvést, podobně jak učinila generální advokátka v bodech 45 a 47 svého stanoviska, že směrnice 2017/1132 neukládá systematické zpracování všech osobních údajů obsažených v listině, která je povinně zveřejňována podle této směrnice. Naopak z článku 161 uvedené směrnice vyplývá, že zpracování osobních údajů prováděné v rámci směrnice 2017/1132, a zejména jakékoli shromažďování, uchovávání, zpřístupňování třetím stranám a zveřejňování informací podle této směrnice musí v plném rozsahu splňovat požadavky vyplývající z GDPR.

- 106 Je tedy na členských státech, aby v rámci plnění povinností uložených uvedenou směrnicí uvedly do souladu cíle právní jistoty a ochrany zájmů třetích osob, které tatáž směrnice sleduje a které jsou připomenuty v bodě 77 tohoto rozsudku, s právy zakotvenými GDPR a základním právem na ochranu osobních údajů, a to vyváženým poměřením těchto cílů s těmito právy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. srpna 2022, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, bod 98).
- 107 Nelze tedy mít za to, že on-line zveřejnění v obchodním rejstříku osobních údajů nevyžadovaných směrnicí 2017/1132 nebo vnitrostátními právními předpisy dotčenými ve věci v původním řízení, které jsou obsaženy ve společenské smlouvě podléhající povinnému zveřejnění stanovenému touto směrnicí, předané Agentuře, je odůvodněno požadavkem zajistit zveřejnění listin uvedených v článku 14 této směrnice v souladu s jejím článkem 16, a že tudíž vyplývá z právní povinnosti stanovené uniijním právem.
- 108 Zákonnost zpracování dotčeného ve věci v původním řízení se podle všeho neopírá – s výhradou ověření předkládajícím soudem – ani o zákonnou povinnost stanovenou právem členského státu, které se vztahuje na správce ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. c) GDPR, v projednávané věci bulharským právem, jelikož zaprvé ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že čl. 2 odst. 2 zákona o rejstřících stanoví, že listiny, které mají být zapsány v obchodním rejstříku se zveřejňují bez informací, které představují osobní údaje, „kromě informací, které musí být zveřejněny ze zákona“, a zadruhé čl. 13 odst. 9 tohoto zákona zavádí domněnku souhlasu, která, jak vyplývá z bodu 99 tohoto rozsudku, nesplňuje požadavky GDPR.
- 109 Pokud jde na druhém místě o otázku, zda je zpracování dotčené ve věci v původním řízení nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce, ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) GDPR, na který odkazují zejména předkládající soud i bulharská vláda a Agentura, Soudní dvůr již rozhodl, že činnost orgánu veřejné moci spočívající v uchovávání údajů – v databázi –, které jsou společnosti povinny oznamovat na základě zákonných povinností, v umožnění zúčastněným osobám nahlížet do těchto údajů a v poskytování kopií těchto údajů spadá pod výkon výsad veřejné moci a představuje úkol ve veřejném zájmu ve smyslu tohoto ustanovení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 43).
- 110 Z toho vyplývá, že ke zpracování dotčenému ve věci v původním řízení podle všeho dochází při plnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu ve smyslu čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) GDPR. Mají-li však být splněny podmínky stanovené v témže ustanovení, je nezbytné, aby toto zpracování skutečně odpovídalo sledovaným cílům obecného zájmu, aniž by překračovalo meze toho, co je k dosažení těchto cílů nezbytné [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijas Republikas Saeima (Trestné body) C-439/19, EU:C:2021:504, bod 109].
- 111 Tento požadavek nezbytnosti není splněn, pokud lze sledovaného cíle obecného zájmu přiměřeně dosáhnout stejně účinným způsobem jinými prostředky, které by méně zasahovaly do základních práv subjektů údajů, zejména do práva na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů, která jsou zaručena v článcích 7 a 8 Listiny, přičemž výjimky ze zásady ochrany takových údajů a její omezení musí být činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 2021, Latvijas Republikas Saeima (Trestné body) C-439/19, EU:C:2021:504, bod 110 a citovaná judikatura].

- 112 Jak přitom uvedla generální advokátka v bodě 51 svého stanoviska, on-line zveřejnění osobních údajů, které nejsou vyžadovány ani směrnicí 2017/1132, ani vnitrostátním právem, nelze samo o sobě považovat za nezbytné k dosažení cílů sledovaných touto směrnicí.
- 113 Pokud jde konkrétně o existenci prostředků, které by méně zasahovaly do základních práv subjektů údajů, je třeba poukázat na to, že vnitrostátní právní úprava dotčená ve věci v původním řízení stanoví, že žadatel o zápis společnosti do obchodního rejstříku je povinen poskytnout kopii listiny této společnosti bez nevyžadovaných osobních údajů, jež má být zveřejněna v tomto rejstříku a přístupná třetím osobám, přičemž tato kopie nebyla v projednávané věci Agentuře nikdy poskytnuta, a to ani poté, co o ni požádala. Bulharská vláda a Agentura však potvrdily, že ani po uplynutí přiměřené lhůty a v případě, že subjekt údajů není schopen získat takovou kopii od dotčené společnosti nebo jejích zástupců, tato právní úprava nestanoví, že by Agentura mohla sama vypracovat takovou kopii, což by přitom představovalo prostředek umožňující stejně účinným způsobem dosáhnout cílů, jimiž je zajistit zveřejňování listin společností, právní jistotu a ochranu zájmů třetích osob, který by současně méně zasahoval do práva na ochranu osobních údajů.
- 114 Je třeba ještě uvést, podobně jako to učinila generální advokátka v bodě 56 svého stanoviska, že na rozdíl od toho, co tvrdilo několik členských států ve vyjádřeních před Soudním dvorem, požadavek na zachování integrity a důvěryhodnosti listin společností podléhajících povinnému zveřejnění podle směrnice 2017/1132, která vyžaduje zveřejnění těchto listin v takové podobě, v jaké byly předány orgánům pověřeným vedením obchodního rejstříku, nemůže mít před tímto právem systematicky přednost, neboť jinak by byla jeho ochrana iluzorní.
- 115 Tento požadavek zejména nemůže ukládat, aby v tomto rejstříku byly on-line zpřístupňovány osobní údaje, které nejsou vyžadovány směrnicí 2017/1132 nebo vnitrostátním právem, když jak vyplývá z bodu 113 tohoto rozsudku, Agentura by mohla sama vypracovat kopii listiny dotčené společnosti stanovenou tímto zákonem za účelem jejího zpřístupnění.
- 116 Z toho vyplývá, že zpracování osobních údajů dotčené ve věci v původním řízení podle všeho v každém případě překračuje meze toho, co je nezbytné ke splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu, kterým je Agentura pověřena na základě uvedených vnitrostátních právních předpisů.
- 117 Z toho důvodu, jak uvedla generální advokátka v bodě 59 svého stanoviska, s výhradou ověření, která přísluší provést předkládajícímu soudu, takové zpracování podle všeho nesplňuje ani podmínky zákonnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 prvním pododstavci písm. c) a e) ve spojení s čl. 6 odst. 3 GDPR.
- 118 Pokud jde o žádost o výmaz podle článku 17 GDPR dotčenou ve věci v původním řízení, je třeba uvést, že v případě, že by předkládající soud měl po posouzení zákonnosti tohoto zpracování dospět k závěru, že uvedené zpracování není zákonné, bylo by na Agentuře jakožto správci, jak vyplývá z bodů 82 a 83 tohoto rozsudku, aby podle jasného znění čl. 17 odst. 1 písm. d) GDPR bez zbytečného odkladu vymazala dotčené údaje [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. prosince 2023, SCHUFA Holding (Oddlužení), C-26/22 a C-64/22, EU:C:2023:958, bod 108)].
- 119 Pokud by předkládající soud naproti tomu dospěl k závěru, že toto zpracování skutečně odpovídá důvodu zákonnosti stanovenému v čl. 6 odst. 1 písm. e) GDPR, zejména jelikož on-line zveřejnění údajů, které nejsou vyžadovány směrnicí 2017/1132 nebo vnitrostátní právní úpravou dotčenou ve

věci v původním řízení, v obchodním rejstříku bylo nezbytné, aby se v zájmu ochrany třetích osob zabránilo zdržení zápisu dotyčné společnosti, je třeba uvést, že se použije čl. 17 odst. 1 písm. c) GDPR.

- 120 Z posledně uvedeného ustanovení ve spojení s čl. 21 odst. 1 GDPR vyplývá, že subjekt údajů má právo vznést námitku proti zpracování a má právo na výmaz, ledaže existují závažné oprávněné důvody, které převažují nad jeho zájmy a právy a svobodami ve smyslu uvedeného čl. 21 odst. 1, což musí prokázat správce [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. prosince 2023, SCHUFA Holding (Oddlužení), C-26/22 a C-64/22, EU:C:2023:958, bod 111].
- 121 V takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, přitom podle všeho neexistuje převažující oprávněný důvod ve smyslu tohoto ustanovení, který by mohl bránit takové žádosti o výmaz.
- 122 Z předkládacího rozhodnutí totiž vyplývá, že společnost, ve které je paní OL společníkem, je již zapsána v obchodním rejstříku.
- 123 Kromě toho, jak bylo uvedeno v bodě 115 tohoto rozsudku, požadavek na zachování integrity a důvěryhodnosti listin společností podléhajících povinnému zveřejnění upravenému ve směrnici 2017/1132 nemůže ukládat, aby v tomto rejstříku byly on-line zpřístupňovány osobní údaje, které nejsou vyžadovány směrnicí 2017/1132 nebo vnitrostátním právem.
- 124 Za předpokladu, že předkládající soud dospěje k závěru, že zpracování osobních údajů dotčené ve věci v původním řízení skutečně odpovídá důvodu zákonnosti stanovenému v čl. 6 odst. 1 písm. c) GDPR, je třeba uvést, že GDPR, a zejména jeho čl. 17 odst. 3 písm. b), výslovně zakotvuje požadavek vyvážit základní práva na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů zakotvená v člancích 7 a 8 Listiny s legitimními cíli sledovanými unijním právem nebo právem členských států, které jsou základem právní povinnosti, k jejímuž dodržování je zpracování nezbytné [obdobně viz rozsudek ze dne 8. prosince 2022, Google (Odstranění odkazu na údajně nepravdivý obsah), C-460/20, EU:C:2022:962, bod 58 a citovaná judikatura].
- 125 Jak již Soudní dvůr rozhodl, omezení přístupu k osobním údajům povinně zveřejňovaným podle unijního práva pouze na třetí osoby, které prokáží zvláštní zájem, může být v jednotlivém případě odůvodněno vážnými a legitimními důvody souvisejícími s konkrétní situací subjektů údajů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2017, Manni, C-398/15, EU:C:2017:197, bod 60).
- 126 Jak uvedla generální advokátka v bodě 67 svého stanoviska, musí tomu tak být tím spíše v případě, kdy jako v projednávané věci nejsou dotčené osobní údaje vyžadovány ani směrnicí 2017/1132, ani vnitrostátním právem.
- 127 S ohledem na tyto skutečnosti je třeba na čtvrtou otázku odpovědět tak, že směrnice 2017/1132, zejména její článek 16, jakož i článek 17 GDPR musí být vykládány v tom smyslu, že brání právní úpravě nebo praxi členského státu, která vede orgán pověřený vedením obchodního rejstříku tohoto členského státu k odmítnutí jakékoli žádosti o výmaz osobních údajů, které nejsou vyžadovány touto směrnicí nebo právem uvedeného členského státu a jsou obsaženy ve společenské smlouvě zveřejněné v tomto rejstříku, pokud v rozporu s procesními podmínkami stanovenými uvedenou právní úpravou nebyla orgánu poskytnuta kopie uvedené smlouvy zakrývající tyto údaje.

K šesté otázce

- 128 Podstatou šesté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 4 bod 1 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že vlastnoruční podpis fyzické osoby spadá pod pojem „osobní údaj“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 129 Uvedené ustanovení stanoví, že osobními údaji jsou „veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě“ a upřesňuje, že „identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“.
- 130 V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že použití výrazu „veškeré informace“ v definici pojmu „osobní údaje“ uvedené v témže ustanovení odráží cíl unijního normotvůrce přiznat tomuto pojmu široký význam, který potenciálně zahrnuje všechny druhy informací, a to jak objektivní, tak subjektivní, ve formě názoru nebo hodnocení pod podmínkou, že jsou „o“ dotčené osobě (rozsudek ze dne 4. května 2023, Österreichische Datenschutzbehörde a CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, bod 23).
- 131 Informace je o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě, pokud vzhledem ke svému obsahu, účelu nebo účinku souvisí s identifikovatelnou osobou (rozsudek ze dne 4. května 2023, Österreichische Datenschutzbehörde a CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, bod 24).
- 132 Pokud jde o „identifikovatelnost“ určité fyzické osoby, bod 26 odůvodnění GDPR upřesňuje, že je třeba přihlídnout „ke všem prostředkům, jako je například výběr vyčleněním, o nichž lze rozumně předpokládat, že je správce nebo jiná osoba použije pro přímou či nepřímou identifikaci dané fyzické osoby“.
- 133 Z toho vyplývá, že široká definice pojmu „osobní údaje“ nezahrnuje pouze údaje shromážděné a uchovávané správcem, ale zahrnuje rovněž veškeré informace vyplývající ze zpracování osobních údajů, které se týkají identifikované nebo identifikovatelné osoby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. května 2023, Österreichische Datenschutzbehörde a CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, bod 26).
- 134 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že rukopis fyzické osoby poskytuje informaci o této osobě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Nowak, C-434/16, EU:C:2017:994 bod 37).
- 135 Je třeba uvést, že vlastnoruční podpis fyzické osoby je obecně používán k identifikaci této osoby za účelem přiznání důkazní hodnoty dokumentům – pokud jde o jejich správnost a pravost – na kterých je tento podpis umístěn, nebo k tomu, aby za ně převzala odpovědnost. Na dotčené společenské smlouvě jsou mimoto podpisy společníků podle všeho připojeny k jejich jménům.
- 136 S ohledem na výše uvedené je třeba na šestou otázku odpovědět tak, že čl. 4 bod 1 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že vlastnoruční podpis fyzické osoby spadá pod pojem „osobní údaje“ ve smyslu tohoto ustanovení.

K sedmé otázce

- 137 Podstatou sedmé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 82 odst. 1 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že ztráta kontroly subjektu údajů nad jeho osobními údaji po omezenou dobu z důvodu on-line zveřejnění těchto údajů v obchodním rejstříku členského státu může stačit k tomu, aby způsobila „nehmotnou újmu“, nebo zda tento pojem „nehmotná újma“ vyžaduje prokázání existence dalších hmatatelných negativních dopadů.
- 138 Je třeba připomenout, že toto ustanovení stanoví, že „[k]dokoli, kdo v důsledku porušení [GDPR] utrpěl hmotnou či nehmotnou újmu, má právo obdržet od správce nebo zpracovatele náhradu utrpěné újmy“.
- 139 Vzhledem k tomu, že GDPR neodkazuje na právo členských států, pokud jde o smysl a rozsah výrazů uvedených v tomto ustanovení, zejména pokud jde o pojmy „hmotná či nehmotná újma“ a „náhrada utrpěné újmy“, musí být v tomto ohledu tyto výrazy pro účely použití tohoto nařízení považovány za autonomní pojmy unijního práva, které musí být vykládány jednotně ve všech členských státech [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. května 2023, Österreichische Post (Nehmotná újma související se zpracováním osobních údajů), C-300/21, EU:C:2023:370, bod 30].
- 140 Článek 82 odst. 1 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že pouhé porušení tohoto nařízení nestačí k přiznání práva na náhradu újmy, jelikož existence „utrpěné“ hmotné či nehmotné „újmy“ je jednou z podmínek práva na náhradu újmy stanoveného v tomto čl. 82 odst. 1 stejně jako existence porušení tohoto nařízení a příčinná souvislost mezi touto újmou a tímto porušením, přičemž tyto tři podmínky jsou kumulativní [rozsudky ze dne 4. května 2023, Österreichische Post (Nehmotná újma související se zpracováním osobních údajů), C-300/21, EU:C:2023:370, bod 32, a ze dne 11. dubna 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, bod 34].
- 141 Osoba, která se domáhá náhrady nehmotné újmy podle tohoto ustanovení, je povinna prokázat nejen porušení ustanovení téhož nařízení, ale rovněž že jí toto porušení způsobilo takovou újmu. Takovou újmu tedy nelze předpokládat pouze z důvodu, že došlo k uvedenému porušení [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. května 2023, Österreichische Post (Nehmotná újma související se zpracováním osobních údajů), C-300/21, EU:C:2023:370, body 42 a 50, jakož i ze dne 11. dubna 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, bod 35].
- 142 Subjekt údajů dotčený porušením GDPR, které na něj mělo nepříznivé dopady, je konkrétně povinen prokázat, že tyto dopady představují nehmotnou újmu ve smyslu článku 82 tohoto nařízení, neboť pouhé porušení ustanovení tohoto nařízení nepostačuje k přiznání práva na náhradu újmy (rozsudek ze dne 25. ledna 2024, MediaMarktSaturn, C-687/21, EU:C:2024:72, bod 60 a citovaná judikatura).
- 143 Pokud subjekt údajů domáhající se na základě tohoto čl. 82 odst. 1 GDPR náhrady újmy argumentuje obavou, že v budoucnu dojde ke zneužití jeho osobních údajů v důsledku takového porušení, musí vnitrostátní soud, jemuž byla věc předložena, ověřit, že tato obava může být za konkrétních okolností věci a ve vztahu k subjektu údajů považována za opodstatněnou (rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Nacionalna agencija za prichodite, C-340/21, EU:C:2023:986, bod 85).
- 144 Soudní dvůr již rozhodl, že nejen ze znění uvedeného čl. 82 odst. 1 GDPR ve spojení s body 85 a 146 odůvodnění tohoto nařízení, které vybízejí k širokému pojetí pojmu „nehmotná újma“ ve smyslu prvně uvedeného ustanovení, ale rovněž z cíle, jenž spočívá v zajištění vysoké úrovně ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a sleduje uvedené nařízení,

vyplývá, že obava z možného zneužití osobních údajů třetími stranami, kterou pociťuje subjekt údajů v důsledku porušení tohoto nařízení, může sama o sobě představovat „nehmotnou újmu“ ve smyslu téhož čl. 82 odst. 1 [rozsudek ze dne 20. června 2024, PS (Nesprávná adresa), C-590/22, EU:C:2024:536, bod 32 a citovaná judikatura].

- 145 Z demonstrativního výčtu „újem“, které mohou vzniknout subjektům údajů a jsou zahrnuty v bodě 85 první větě odůvodnění GDPR, konkrétně vyplývá, že unijní normotvůrce měl v úmyslu zahrnout pod pojem „újma“, která může být subjektům údajů způsobena, zejména prostou „ztrátu kontroly“ nad jejich vlastními osobními údaji v důsledku porušení tohoto nařízení, a to i v případě, že nedošlo ke skutečnému zneužití dotčených údajů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Nacionalna agencija za prichodite, C-340/21, EU:C:2023:986, bod 82).
- 146 Výklad čl. 82 odst. 1 GDPR, podle kterého by pojem „nehmotná újma“ ve smyslu tohoto ustanovení nezahrnoval situace, kdy subjekt údajů argumentuje pouze obavou, že jeho osobní údaje budou v budoucnu zneužity třetími stranami, by přitom nebyl v souladu se zárukou vysoké úrovně ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů v rámci Unie, kterou má toto nařízení za cíl (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Nacionalna agencija za prichodite, C-340/21, EU:C:2023:986, bod 83).
- 147 Stejně tak tento pojem nelze omezit pouze na újmu určité závažnosti, zejména pokud jde o dobu, po kterou subjekty údajů trpěly negativními důsledky porušení uvedeného nařízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Gemeinde Ummendorf, C-456/22, EU:C:2023:988, body 16 a 19, jakož i citovaná judikatura).
- 148 Nelze tedy mít za to, že ke třem podmínkám uvedeným v bodě 140 tohoto rozsudku lze přidat další podmínky vzniku odpovědnosti stanovené v čl. 82 odst. 1 GDPR, jako je hmatatelná povaha újmy či objektivní povaha zásahu (rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Gemeinde Ummendorf, C-456/22, EU:C:2023:988, bod 17).
- 149 Toto ustanovení ani nevyžaduje, aby v důsledku prokázaného porušení ustanovení tohoto nařízení musela „nemajetková újma“ tvrzená dotčenou osobou dosáhnout „prahu *de minimis*“, aby tato újma mohla být nahrazena (rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Gemeinde Ummendorf, C-456/22, EU:C:2023:988, bod 18).
- 150 I když tedy nic nebrání tomu, aby zveřejnění osobních údajů na internetu a následná krátkodobá ztráta kontroly nad nimi mohly způsobit subjektům údajů „nehmotnou újmu“ ve smyslu čl. 82 odst. 1 GDPR, která zakládá právo na náhradu újmy, je ještě třeba, aby tyto osoby prokázaly, že takovou újmu, byť jen minimální, skutečně utrpěly (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. prosince 2023, Gemeinde Ummendorf, C-456/22, EU:C:2023:988, bod 22, a ze dne 11. dubna 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, bod 42).
- 151 Je třeba upřesnit, že v rámci stanovení výše náhrady újmy, která má být zaplacena na základě práva na náhradu nehmotné újmy, je třeba mít za to, že taková újma způsobená porušením zabezpečení osobních údajů není ze své povahy méně závažná než újma na zdraví (rozsudek ze dne 20. června 2024, Scalable Capital, C-182/22 a C-189/22, EU:C:2024:531, bod 39).

- 152 Pokud osoba prokáže, že v důsledku porušení GDPR utrpěla újmu ve smyslu článku 82 tohoto nařízení, kritéria pro hodnocení dlužné náhrady újmy v rámci žalob určených k zajištění práv, jež jsou jednotlivcům přiznána na základě tohoto článku, musí být stanovena v rámci právního řádu každého členského státu tak, aby byla taková náhrada újmy plná a účinná (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. června 2024, Scalable Capital, C-182/22 a C-189/22, EU:C:2024:531, bod 43).
- 153 V tomto ohledu právo na náhradu újmy stanovené v čl. 82 odst. 1 plní, zejména v případě nehmotné újmy, výlučně kompenzační funkci v tom smyslu, že peněžitá náhrada na základě tohoto ustanovení musí umožnit plnou náhradu újmy, která skutečně vznikla v důsledku porušení uvedeného nařízení, a nikoli odrazující či sankční funkci [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. května 2023, Österreichische Post (Nehmotná újma související se zpracováním osobních údajů), C-300/21, EU:C:2023:370, body 57 a 58, a ze dne 11. dubna 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, bod 61].
- 154 Vznik odpovědnosti správce na základě článku 82 GDPR je kromě toho podmíněn existencí jeho zavinění, které se předpokládá, pokud tento správce neprokáže, že skutečnost, která způsobila újmu, mu není nijak přičitatelná, a článek 82 nevyžaduje, aby byl při stanovení výše náhrady újmy přiznané jako náhrada nehmotné újmy na základě uvedeného článku zohledněn stupeň závažnosti tohoto zavinění (rozsudky ze dne 21. prosince 2023, Krankenversicherung Nordrhein, C-667/21, EU:C:2023:1022, bod 103, a ze dne 25. ledna 2024, MediaMarktSaturn, C-687/21, EU:C:2024:72, bod 52).
- 155 V projednávané věci, jak bylo uvedeno v bodě 42 tohoto rozsudku, předkládající soud upřesnil, že správní soud v Dobriči (Administrativen sad Dobrič) konstatoval existenci nemajetkové újmy spočívající v negativních psychologických a emočních prožitcích OL, konkrétně ve strachu a obavách z možného zneužití a v bezmoci a zklamání z nemožnosti chránit své osobní údaje. Předkládající soud rovněž rozhodl, že tato újma vyplývá z dopisu Agentury ze dne 26. ledna 2022, který vedl k porušení práva na výmaz zakotveného v čl. 17 odst. 1 GDPR, jakož i k protiprávnímu zpracování osobních údajů obsažených v dotčené společenské smlouvě, která byla zveřejněna.
- 156 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na sedmou otázku odpovědět tak, že čl. 82 odst. 1 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že ztráta kontroly subjektu údajů nad jeho osobními údaji po omezenou dobu z důvodu on-line zveřejnění těchto údajů v obchodním rejstříku členského státu může stačit k tomu, aby způsobila „nehmotnou újmu“, za předpokladu, že tento subjekt prokáže, že takovou újmu, byť jen minimální, skutečně utrpěl, aniž tento pojem „nehmotná újma“ vyžaduje prokázání dalších hmatatelných negativních dopadů.

K osmé otázce

- 157 Podstatou osmé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 82 odst. 3 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že stanovisko dozorového úřadu členského státu vydané na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) tohoto nařízení postačuje k tomu, aby byl orgán pověřený vedením obchodního rejstříku tohoto členského státu, který je „správcem“ ve smyslu čl. 4 bodu 7 téhož nařízení, zproštěn odpovědnosti podle čl. 82 odst. 2 uvedeného nařízení.
- 158 Na prvním místě, pokud jde o režim odpovědnosti stanovený v článku 82 GDPR, je třeba připomenout, že odstavec 1 tohoto článku stanoví, že kdokoli, kdo v důsledku porušení tohoto nařízení utrpěl hmotnou či nehmotnou újmu, má právo obdržet od správce nebo zpracovatele náhradu utrpěné újmy. Jak vyplývá z bodu 140 tohoto rozsudku, toto právo na náhradu újmy podléhá splnění tří kumulativních podmínek.

- 159 Podle čl. 82 odst. 2 první věty uvedeného nařízení je správce zapojený do zpracování odpovědný za újmu, kterou způsobí zpracováním, jež porušuje toto nařízení. Toto ustanovení, které upřesňuje režim odpovědnosti, jehož princip je stanoven v odstavci 1 tohoto článku, totiž přebírá tři podmínky nezbytné pro vznik práva na náhradu újmy, a sice zpracování osobních údajů, jež porušuje ustanovení GDPR, újmu, kterou subjekt údajů utrpěl, a příčinnou souvislost mezi tímto protiprávním zpracováním a touto újmou [rozsudek ze dne 4. května 2023, Österreichische Post (Nehmotná újma související se zpracováním osobních údajů), C-300/21, EU:C:2023:370, bod 36].
- 160 Článek 82 odst. 3 GDPR stanoví, že správce je odpovědnosti podle tohoto odstavce 2 zproštěn, pokud prokáže, že nenese žádným způsobem odpovědnost za událost, která ke vzniku újmy vedla.
- 161 Jak již Soudní dvůr rozhodl, ze společné analýzy odstavců 1 až 3 článku 82 GDPR, kontextu tohoto článku a cílů sledovaných unijním normotvůrcem prostřednictvím tohoto nařízení vyplývá, že tento článek stanoví režim odpovědnosti za zavinění, v jehož rámci nese důkazní břemeno nikoli osoba, které vznikla škoda, nýbrž správce (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2023, Krankenversicherung Nordrhein, C-667/21, EU:C:2023:1022, body 94 a 95).
- 162 Zejména by nebylo v souladu s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany osobních údajů v souvislosti se zpracováním osobních údajů zvolit výklad, podle kterého by subjekty údajů, které utrpěly újmu z důvodu porušení GDPR, měly v rámci žaloby na náhradu újmy podle jeho článku 82 nést nejen důkazní břemeno ohledně existence tohoto porušení a újmy, která jim vznikla, ale také ohledně existence zavinění správce, k němuž došlo úmyslně nebo z nedbalosti, či dokonce ohledně stupně závažnosti tohoto zavinění, i když článek 82 takové požadavky nestanoví (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. prosince 2023, Krankenversicherung Nordrhein, C-667/21, EU:C:2023:1022, bod 99).
- 163 V souladu s judikaturou citovanou v bodě 154 tohoto rozsudku je tedy vznik odpovědnosti správce podle článku 82 GDPR podmíněn existencí jeho zavinění, které se předpokládá, ledaže tento správce prokáže, že nenese žádným způsobem odpovědnost za událost, která ke vzniku újmy vedla.
- 164 V tomto ohledu, jak vyplývá z výslovného příslovečného určení „žádným způsobem“, které bylo doplněno v průběhu legislativního procesu, okolnosti, za kterých se správce může domáhat zproštění občanskoprávní odpovědnosti, kterou má na základě článku 82 GDPR, musí být striktně omezeny na okolnosti, kdy je tento správce schopen prokázat, že mu nelze přičíst odpovědnost za újmu (rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Nacionalna Agencia za prichodite, C-340/21, EU:C:2023:986, bod 70).
- 165 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že v případě porušení zabezpečení osobních údajů třetí stranou, jako například kyberzločincem či osobou jednající na odpovědnost správce, se správce může zprostit odpovědnosti na základě čl. 82 odst. 3 GDPR pouze tím, že prokáže, že neexistuje žádná příčinná souvislost mezi jeho případným porušením povinnosti ochrany údajů, kterou má na základě tohoto nařízení, a újmou způsobenou dotčené fyzické osobě (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. prosince 2023, Nacionalna Agencia za prichodite, C-340/21, EU:C:2023:986, bod 72, a ze dne 11. dubna 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, bod 51).

- 166 Proto k tomu, aby mohl být správce zproštěn odpovědnosti podle čl. 82 odst. 3 GDPR, nemůže stačit, že prokáže, že dal pokyny osobám, které jednají z jeho pověření ve smyslu uvedeného nařízení, a že jedna z těchto osob nesplnila povinnost řídit se těmito pokyny, takže přispěla ke vzniku dotčené újmy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. dubna 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, bod 52).
- 167 Na druhém místě, pokud jde o pravidla týkající se důkazních prostředků, je třeba připomenout, že GDPR nestanoví pravidla týkající se přípustnosti a důkazní hodnoty důkazního prostředku, která musí být uplatňována vnitrostátními soudy, jež rozhodují o žalobě na náhradu újmy na základě článku 82 tohoto nařízení. Při neexistenci pravidel unijního práva v dané oblasti je tudíž na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby stanovil podmínky žalob určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z tohoto článku 82, a zejména pravidla týkající se důkazních prostředků, s výhradou dodržení zásad rovnocennosti a efektivity (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 2023, Nacionalna Agencia za prichodite, C-340/21, EU:C:2023:986, bod 60 a citovaná judikatura).
- 168 Na třetím místě, pokud jde o stanovisko vydané na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) GDPR, je třeba připomenout, že tento článek stanoví pravomoci dozorových úřadů.
- 169 Článek 58 GDPR v odstavci 1 přiznává těmto úřadům vyšetřovací pravomoci, v odstavci 2 nápravné pravomoci, v odstavci 3 povolovací a poradní pravomoci, které jsou v něm vyjmenovány, a v odstavci 5 pravomoc upozornit na porušení tohoto nařízení justiční orgány, a pokud je to vhodné, zahájit soudní řízení či se do něj jinak zapojit s cílem vymoci dodržení ustanovení tohoto nařízení.
- 170 Mezi pravomocemi vyjmenovanými v čl. 58 odst. 3 GDPR je přitom v čl. 58 odst. 3 písm. b) uvedena pravomoc „z vlastního podnětu nebo na požádání vydávat stanoviska určená vnitrostátnímu parlamentu, vládě členského státu nebo v souladu s právem členského státu dalším institucím a subjektům, jakož i veřejnosti, ohledně veškerých otázek souvisejících s ochranou osobních údajů“.
- 171 Ze znění posledně uvedeného ustanovení, zejména z výrazu „stanovisko“, jasně vyplývá, že vydání takového stanoviska spadá do poradních pravomocí, a nikoli do povolovacích pravomocí dozorového úřadu.
- 172 Použití výrazů „stanovisko“ a „poradní pravomoci“ rovněž naznačuje, že stanovisko vydané na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) GDPR není podle unijního práva právně závazné.
- 173 Bod 143 odůvodnění GDPR tento výklad potvrzuje. Tento bod uvádí, že „[k]aždá fyzická nebo právnická osoba [by měla mít] právo na účinnou soudní ochranu u příslušného vnitrostátního soudu proti rozhodnutím dozorového úřadu, která vůči ní zakládají právní účinky. Taková rozhodnutí se týkají zejména výkonu vyšetřovacích, nápravných a povolovacích pravomocí dozorovým úřadem nebo odmítnutí či zamítnutí stížností. Právo na účinnou soudní ochranu se však nevztahuje na další opatření dozorových úřadů, která nejsou právně závazná, jako jsou stanoviska vydávaná dozorovým úřadem nebo poradenství jím poskytované“.
- 174 Vzhledem k tomu, že stanovisko poskytnuté správci není právně závazné, nemůže samo o sobě prokázat, že tomuto správci nelze přičítat odpovědnost za újmu ve smyslu judikatury citované v bodě 164 tohoto rozsudku, a tudíž ani stačit k tomu, aby byl uvedený správce zproštěn odpovědnosti podle čl. 82 odst. 3 GDPR.

- 175 Takový výklad tohoto čl. 82 odst. 3 je rovněž v souladu s cíli sledovanými GDPR zajistit vysokou úroveň ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů a zaručit účinnou náhradu újem, které mohou utrpět v důsledku zpracování těchto údajů provedeného v rozporu s tímto nařízením. Pokud by se totiž správce údajů mohl jednoduše odvolat na právně nezávazné stanovisko, aby se zprostil jakékoli odpovědnosti a současně jakékoli povinnosti nahradit újmu, nic by ho nepřimělo k tomu učinit vše, co je v jeho moci, aby zajistil tuto vysokou úroveň ochrany a dodržoval povinnosti uložené uvedeným nařízením.
- 176 S ohledem na výše uvedené je třeba na osmou otázku odpovědět tak, že čl. 82 odst. 3 GDPR musí být vykládán v tom smyslu, že stanovisko dozorového úřadu členského státu vydané na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) tohoto nařízení nepostačuje k tomu, aby byl orgán pověřený vedením obchodního rejstříku tohoto členského státu, který je „správcem“ ve smyslu čl. 4 bodu 7 téhož nařízení, zproštěn odpovědnosti podle čl. 82 odst. 2 uvedeného nařízení.

K nákladům řízení

- 177 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 21 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1132 ze dne 14. června 2017 o některých aspektech práva obchodních společností**

musí být vykládán v tom smyslu, že

neukládá členskému státu povinnost povolit, aby v obchodním rejstříku byla zveřejněna společenská smlouva, která podléhá povinnému zveřejnění podle této směrnice a obsahuje jiné osobní údaje než požadované minimální osobní údaje, jejichž zveřejnění právo tohoto členského státu nevyžaduje.

- 2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), zejména jeho čl. 4 body 7 a 9,**

musí být vykládáno v tom smyslu, že

orgán pověřený vedením obchodního rejstříku členského státu, který v tomto rejstříku zveřejňuje osobní údaje obsažené ve společenské smlouvě podléhající povinnému zveřejnění podle směrnice 2017/1132, jež mu byla předána v rámci žádosti o zápis dotčené společnosti do uvedeného rejstříku, je jak „příjemcem“ těchto údajů, tak, zejména tím, že je zveřejňuje, „správcem“ uvedených údajů ve smyslu tohoto ustanovení, i když tato smlouva obsahuje osobní údaje nepožadované touto směrnicí nebo právem tohoto členského státu.

- 3) Směrnice 2017/1132, zejména její článek 16, jakož i článek 17 nařízení 2016/679**

musí být vykládány v tom smyslu, že

brání právní úpravě nebo praxi členského státu, která vede orgán pověřený vedením obchodního rejstříku tohoto členského státu k odmítnutí jakékoli žádosti o výmaz osobních údajů, které nejsou vyžadovány touto směrnicí nebo právem uvedeného členského státu a jsou obsaženy ve společenské smlouvě zveřejněné v tomto rejstříku, pokud v rozporu s procesními podmínkami stanovenými uvedenou právní úpravou nebyla orgánu poskytnuta kopie uvedené smlouvy zakrývající tyto údaje.

4) Článek 4 bod 1 nařízení 2016/679

musí být vykládán v tom smyslu, že

vlastnoruční podpis fyzické osoby spadá pod pojem „osobní údaje“ ve smyslu tohoto ustanovení.

5) Článek 82 odst. 1 nařízení 2016/679

musí být vykládán v tom smyslu, že

že ztráta kontroly subjektu údajů nad jeho osobními údaji po omezenou dobu z důvodu on-line zveřejnění těchto údajů v obchodním rejstříku členského státu může stačit k tomu, aby způsobila „nehmotnou újmu“, za předpokladu, že tento subjekt prokáže, že takovou újmu, byť jen minimální, skutečně utrpěl, aniž tento pojem „nehmotná újma“ vyžaduje prokázání dalších hmatatelných negativních dopadů.

6) Článek 82 odst. 3 nařízení 2016/679

musí být vykládán v tom smyslu, že

stanovisko dozorového úřadu členského státu vydané na základě čl. 58 odst. 3 písm. b) tohoto nařízení nepostačuje k tomu, aby byl orgán pověřený vedením obchodního rejstříku tohoto členského státu, který je „správcem“ ve smyslu čl. 4 bodu 7 téhož nařízení, zproštěn odpovědnosti podle čl. 82 odst. 2 uvedeného nařízení.

Podpisy